Ára 10 fillér

AREGGEL

XVI. ÉVFOLYAM
3. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST,
1937 JANUÁR 11

A rózsadombi banditák lejátszották a rablótámadást

Vasárnap vadászat közben meghalt széplaki Frankl Imre fővárosi ügyvéd

Eckhardt Tibor újból élesen támadta Kozma Miklóst a szombathelyi banketten

Szombathely, január 10.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) A kultúrpalotát vasárnap délelőtt szinte megostromolták Szombathely polgárai, hogy meghallgassák Eckhardt Tibor előadását a Duna völgyének problémáiról.

Zsúfolva volt a nagyterem, tömve voltak a folyosók és sokszázan szorongtak az uccán a kultúrház előtt.

Tizennégy képviselő és felsőházi tag kísérte el a kisgazdapárt vezérét az előadásra, amelyen *ott voltak gróf Bethlen István hívei is, Jánossy Gábor volt képviselő vezetésével és ott volt Szombathely társadalmának minden rétege, polgárságának színejava: aktív bírák, magasállású nyugdíjas tisztviselők, a független intelligencia, patricius kereskedők s iparosok, azután igen sok gazda és földműves, nemcsak Szombathelyről s Vas megyéből, de a szomszédos Sopron megye választókerületeiből is.*

Viharos éljenzés zúg fel, amikor *Eckhardt* Tibor átlépi a kultúrház küszöbét és ez a lelkes ünneplés csak akkor szűnik, amikor *Boros* Imre a keresztényszociális munkásegyesület elnöke megkezdi üdvözlő beszédét.

— *Nagyméltóságod működését* — mondja többek között — *nemcsak ez a nemzet kíséri reménykedő figyelemmel, de áhitattal kísérik a határokon túl élő magyarok millióí is!* Ezután *Eckhardt* Tibor megkezdte több mint egyórás előadását, amelynek gondolatmenete a következő:

„Üzenem azoknak, akik terrorizálnak..."

— Két olyan okot látok, amely a Dunavölgy helyzetét nyugtalanná, gazdasági helyzetét bizonytalanná, politikai helyzetét az általános európai politika szempontjából ki nem elégíthetővé teszi. Ezek közül az egyik ok az, hogy *a békeszerződés, melyet a Dunavölgyének adtak, nem az igazság elvi alapján épült fel.* A másik hiba az volt, hogy mikor a nemzeti államokat megteremtették, gondoskodni kellett volna arról is, hogy ezek között a gazdaságilag egymásra utalt területek között önként vállalt, de szilárd együttműködés állíttassék helyre. Ma már tisztában vagyunk azzal, mit jelent ez az 50 milliós fogyasztóterület egységes piaca és tisztában van azzal a világ is, hogy

Európa békéje csak addig van biztosítva, amíg sem a pángermán, sem az orosz erők túlsúlyra a Dunavölgyében nem tudnak jutni.

— *Az idő, amely mindén bajt orvosolni szokott, itt a Dunavölgyében nemcsak hogy nem enyhítette a bajokat, hanem azok kegyetlenségét még jobban felfokozta!* A békeszerződések okozták, hogy Európában mindenütt autarchiák fejlődtek ki, amelyek olyan gazdasági káoszt idéztek fel a Dunavölgyében, hogy ez a népek megélhetését veszélyezteti, szociális fejlődését megakasztja és *hovatovább politikai megbízhatóságát is érinteni fogja.*

Csatlakozom gróf Bethlen István karácsonyi nagy cikkéhez, amelyben felhívta a világ figyelmét a magyar kisebbség Romániában folyó üldözésére és irtására.

Erdélyben meismétlődik az Alcazar várát védő hősök sorsa! Az erdélyi hegyekben élő magyar testvéreink emberfeletti hősi harcot vívnak, hogy magyarságuknak megmentsék azt, ami menthető. Azt üzenem innen Titulescu úrnak és mindazoknak, akik a magyarság terrorizálásában előljárnak: vigyázzanak, mert az ilyen eljárás indulatokat ébreszt fel az emberek lelkében és a történelem kereke forgandó! Csehszlovákia, amely Magyarország bekerítésének één járt, ma minden barátjától szinte elérhetetlen messzeségben él és minden ellensége ott van a határain.

Eckhardt Tibor azzal végezte feszült figyelemmel kísért előadását, hogy *a Dunavölgy problémáit csak két tényező oldhatja meg minden nemzet javára: a békesség és az igazság. Ma, amikor diktátumokról és megaláztatásról nem lehet többé szó, már lehet kompromisszumokról beszélni, mert*

ha nem lehet diktálni, akkor egyezkedni kell!

Eckhardt nagy beszéde

Hatalmas taps zúgott fel a teremben, amely végig viharzott a folyosón és kiért az uccára, az előkelőségek *Eckhardt* kezét szorongatva gratuláltak nagyszabású külpolitikai előadásához. *Eckhardt* Tibor ezután autóba ült és

a képviselőkkel együtt meglátogatta Grösz József szombathelyi püspököt,

akinél több mint félórát töltött. Délben a Sabaria két nagytermében csaknem *négyszázan szorongtak,* — többen nem férték be! — hogy *Eckhardt Tibort a tiszteletére rendezett banketten — mint politikust — köszönthessék és ünnepelhessék. Tóth* László, *Boross* Imre, *Jánossy* Gábor, *Horváth-Deák* József és *Németh* Boldizsár pohárköszöntői után

Eckhardt Tibor, aki erősen meg van hülve, rekedten kezdte meg beszédét, de azután magával ragadta a szónoki hevület.

Azzal kezdte, hogy itt látja a keresztényszocialistákat, a kisgazdákat, az egykori radikális pártot, gróf Bethlen István híveit, a kisiparosokat, a lateinereket, a munkásokat, *itt lát mindenkit, akiket a parancsuralmat hirdető rendszer, amelyet felül-*

Herkules oszlopai

A két hatalmas sziklatömböt, amely Gibraltár és Ceuta között 14 kilométerre szűkíti a Földközi-tenger bejáróját, Herkules oszlopainak nevezték a régiek. Ezek az oszlopok, amelyek körül ennek a vasárnapi éjszakának eliramló pillanataiban a mai világ végsőkig feszült érdeklődése zajlik, mint két gigantikus, véres ökköl törnek a titokzatos, sötét égboltozat felé. A világbéke oszlopai. Rajtuk nyugszik az angol és a francia gyarmatbirodalom sorsa és jövője. Ezen a szűk kapun áramlik az Atlanti-óceán vize az erőteljes párolgás miatt egyébként kiszáradásra ítélt Földközi-tengerbe; ezen a kapun át bonyolódik le a világkereskedelem Nyugat és Kelet, az angol birodalom és az ázsiai gyarmatok között. Herkules oszlopain nyugszik a világ mai egyensúlya! A Földközi-tenger keleti kijáróján, a Suezi-csatorna déli torkánál már gyökeret vert egy másik mediterrán hatalom, az olasz. Mi lesz, ha a nyugati bejáró déli oldalán német hatalom veti meg a lábát? Ez a históriai földtúrás, ez az afrikai éghajlat alatt izzó kopár sáv külön életet él e napokban, mint a beteg szív az emberi szervezetben. Most rémlik fel egyedülálló világjelentősége e keskeny földszorosnak, amelynek aranykarátokban ki sem fejezhető értékét már a zord Cromwell felismerte és amelyet 1708 óta, legalább északi felén, Anglia tart vasmarkában. Mióta a piráta mór birodalomnak egykor legendás hatalma lehanyatlott, a nagyhatalmak csendes megegyezéssel tűrték, hogy Herkules oszlopainak, a Gibraltárszorosnak déli felén kis spanyol gyarmat tengesse életét. Mert megnyugtatóbb, ha spanyol kézen van a kijáró fele, mintha egyenrangú, hódító nagyhatalom ágyúi ásítanának a kék vizekre... Meddig marad, ha az utóbbi napok és órák jelentéseinek hinni lehet, Ceuta és környéke spanyol kézen? Vajjon igazuk lesz-e a franciáknak, akik lapjaikban azt sejtetik, hogy Franco átengedte a marokkói sávot a németeknek? Irtózatos harcok és hősi kalandok emléke leng a vörhenyes sziklák felett, a nagy hódítók, Tarik és a vandál Gneiserich már-már feledésbe fakult hagyománya... Herkules oszlopai körül még ultramarinkék a tenger, ki tudja mikor lesz vérpiros? Ma a népek békéjének biztosítéka, lehet majd egyszer újra népek csatájának színhelye... A történelem megismételheti magát: évezredek sokasága óta a hallottak vezetik az élőket!

ről akartak a nemzetre erőszakolni, nem volt képes a maga igájába hajtani.

— Ha a magyar belpolitikai helyzet megoldását keresem, — folytatta *Eckhardt* — azt nem a mondvacsinált nemzeti egységben látom, hanem

a független emberek nagy nemzeti összefogásában,

amint az itt ebben a teremben van. Az elmult 2—3 esztendő során az egyik oldalon az alkotmány és a törvényesség, a másik oldalon a parancsuralom exponensei foglaltak helyet. *A harc, amely közöttük folyt, már eldőlt, de még nincs befejezve,*

még vannak bizonyos utócsatározások és egy ilyen folyt az elmult héten Szombathely városában.

Ezért akarok itt, önök előtt, a *diktatúra* és az *alkotmányosság* kérdéséről nagyon nyiltan beszélni. *Az elmult parancsuralmi kísérletekkel szemben ennek a nemzetnek minden lelkes, értelmes, józan, független és tisztességes eleme határozottan állást foglalt. Ne hivatkozzon senki Magyarországon külföldi példákra, mert ami Németországban és Olaszországban történt, az a kényszer hatása alatt következett be, a bolsevista métely kiirtására.* Mi Magyarországon már 18 esztendő előtt alaposan leszámoltunk a bolsevizmussal, *itt ma a bolsevizmus ellen nincs szükség parancsuralomra, mert minden erőszak újabb erőszakot szülne.* A fasizmus is, a nemzeti szocializmus is a népi gondolat jegyében jelentkezett és nem a nagytőke profitjának előmozdítására alakult. *Mussolini* háromesztendős miniszterelnöksége után a Palazzo Venezia erkélyén 100.000 olasztól nyugodtan kérdezhette: »*Mondjátok meg barátaim, kié ez az ország?*« A tömeg azt felelte: »*A mienk!*« Hát mit felelt volna a tömeg a parancsuralmi törekvéseket szolgáló politika sikere esetén Magyarországon?

Vajjon a dolgozó tömeg magáénak mondhatja-e ezt az országot, amelyet kartelországnak neveznek még ma is?!

Egy laza erkölcsi felfogás, egy mindent önmagának megengedő, a másikat pedig sárba taposó rövidlátó, kicsinyes, önző, hatalmaskodó, basáskodó, silány diktatúra az, barátaim, amely itt nálunk kísérletezett! Éppen ezért, amikor Darányi került a miniszterelnöki székbe, én egy pillanatig sem haboztam, hogy az ellenzéki oldalról a legmelegebb barátsággal és támogatással iparkodjam az ő vállalkozásának sikerét biztosítani, mert Darányi nem a diktatúra, hanem az ezeréves magyar alkotmány, polgári becsület és tisztesség alapján áll.

legyen lojális saját miniszterelnökével szemben, (Nagy derültség.) ne kívánjon külön bizalmi nyilatkozatot,

ne csináljon extra vurstot, legyen olyan lojális, amilyen Darányi a miniszterével szemben, az ellenzékkel szemben és mingyárt nem lesz baj.

„Egy esztendeje, hogy Festetics nevét számra sem vettem!"

— Egy másik nyilatkozatra is felelni akarok, mert *Festetics* Sándor arról panaszkodott, hogy én őt újévi beszédemben megtámadtam. *(Viharos derültség.) Sajnálom, hogy nem olvasta újévi beszédemet, mert egy esztendeje, hogy Festetics nevét számra sem vettem.*

Talán joggal várhatom Festeticstől, hogy csak olyankor válaszoljon, amikor megtámadom. — erre pedig neki reménysége sem lehet.

Ami pedig a nyilaskeresztes tömegeket illeti, azoknak azt üzenem, *vigyázat, mert ha Magyarországon valaha diktatúra lesz, az csak a nagytőke és a kartel pénzén valósulhat meg.* Az amerikai példa, ahol Roosevelt négy esztendő alatt rákényszerítette a nagytőkét erkölcsi és szociális kötelességének teljesítésére, példa arra, hogy *nincs szükség a diktatúrára.* A népi politika legyen a nagy összekötő gondolat a keresztény nemzeti eszmének szolgálatában, aki pedig a népi irányú gazdasági és szociális politika nagy gondolatait átérti, lelkén keresztül leszűri és értékeit leméri, *nem tereli a népet élharcos kuvaszokkal az egységespártba!*

Viharos lelkesedés követte *Eckhardt* szavait, majd *Rakovszky* Tibor és *Vásáry* József felsőházi tag tartott beszédet.

— Vásáry Istvánt, Debreccen polgármesterét, — mondotta *Vásáry* — *Kozma* belügyminiszter úr magas etikai szempontokra hivatkozva kényszernyugdíjazta, jóllehet a közvélemény meg volt győződve arról, hogy *megburkolatlan igazságtalan.* Kérdem, hogy ebből a magas etikai szempontból nézte-e azt a ténykedést a miniszter úr, hogy dús jövedelmet hozó állami koncessziót élvezett? Az legyen mindig a vezető elv, hogy *etikai alapról csak azok beszéljenek, akik maguk is magas etikai alapon állanak!*

A bankett végén a Sabáriából kilépő *Eckhardt* Tibort és képviselőtársait a tömeg ünnepelte és *az ünneplést egyetlen disszonáns hang sem zavarta meg.*

Gyönyörű a tél a Svábhegyen
Lakjon a
Mátyás király üdülőben
Sífelés után pihenés, elsőrangú ellátás, bejáróknak is. Központi fűtés. Weekend. **Telefon 1-653-62.**

„Nekem Darányi Kálmán és Kozma Miklós között kellett választanom..."

— Ha szemben állottam és szemben fogok állni *Kozma* belügyminiszter úrral, ezt azért teszem, mert

ő a diktatorikus kísérletezések során nem a diktatúrával szemben foglalt állást, hanem mint konkurrens jelentkezett Marton Bélával szemben.

Nekem Kozma Miklós sokkal régibb és jobb barátom, mint Darányi Kálmán, de itt nem barátságról van szó, hanem egy nagy elvről. Arról, hogy egy ezeréves nagy és szabad nemzet csak addig tarthatja fenn a maga vezető szerepét a Duna-Tisza völgyében, amíg saját polgárait és az idegenfajú népeket a szabad élet jegyében tudja egy civilizált kulturált uralom keretében egyesíteni. Szakíthatunk mi ezzel a rendszerrel? *Amikor Gömbös Gyula súlyos betegsége alatt nekem Darányi Kálmán és Kozma Miklós között kellett választanom és a politikai jövőre kellett gondolnom, azt láttam, hogy Darányi a korrekt, az alkotmányos, a törvényes, a szabad fejlődés álláspontján áll,*

Kozma Miklós pedig felelős mindazért, ami 1935-ben történt, felelős a választásokért!

Amikor Kozma Miklós Gömbös betegsége alatt miniszterelnöki ambícióktól fűtve, a magyar közéletben magának szerepet kívánt biztosítani, ezt *nem az alkotmányosság és nem a törvényesség, hanem a diktatúra és a törvénytiprás jegyében tette.* Amikor Gömbös miniszterelnök halálos ágyán feküdt, Kozma úgy készült a miniszterelnökségre, hogy *gyüléstilalmi rendeletet* bocsátott ki és a független kisgazdapártot, amely esztendőkön keresztül harcolt a rendért, a törvényességért, az alkotmányosságért, mint a bolsevizmus szállásecsinálóját iparkodott beállítani. Kijelentem, hogy

itt nem személyes küzdelemről van szó!

Az elvek nagy harcában mi azon az oldalon állunk, ahol az alkotmány, a törvénytisztelet, a szabadság és a kereszténység van, amely minden ember méltóságát és egyéniségét tiszteli. Ha Kozma belügyminiszter úr azt akarja, hogy vele szemben állásfoglalás a mi részünkről ne történjék, ennek egy módja... (Viharos felkiáltások:

Lemondani! Lemondani!)

— *Hát kérem,* — folytatta *Eckhardt* — *ebbe én magam is beleegyezem* (hosszantartó derültség) és addig is, míg a lemondás bekövetkezik, ha belügyminiszter úr nem akarja azt, hogy a mi pártunk részéről vele szemben állásfoglalás történjék, akkor mondjon le arról, hogy neki onnan, ahol a mi pártunk egy képviselője is jelen van, személyes jellegű bizalmat szavazzanak.

Távol áll tőlem minden hajsza vagy embervadászat és nem kívánjuk, hogy bármiféle incidens zavarja meg a magy. közélet nyugalmát.

„A közjog iránti érzéketlenség nem kvalifikál a miniszteri állásra!"

— *Fontosabb érdekekről van most szó, nem egyes emberekről, nem arról, hogy ki legyen a miniszter, hanem hogy végre megcsinálják a becsületes titkos választójogot.* És ha ilyen incidensek adódnak, azt nem személyi ellentétek szülik, hanem szüli az az országos aggodalom, hogy *a legalkalmatlanabb személyekre vannak bízva olyan érdekek, amelyeknek szolgálatára teljesen képtelen.* Hiába,

a miniszteri állás közjogi állás és a közjogban való tudatlanság, a közjog iránti érzéketlenség nem kvalifikál a miniszteri állásra.

Darányi miniszterelnök úrnak egy fűszálat sem akarunk az útjába tenni, mi azt kívánjuk, hogy az ő törekvései minél sikeresebbek legyenek, de sajnáljuk, hogy

ő erre a szent feladatra olyan kormánnyal és olyan garnitúrával indul el, amely a siker biztosítékát nem minden tekintetben hordja magában.

Mi segíteni fogunk neki önzetlenül, becsületesen és őszintén, amíg kitart miniszterelnöki programja mellett. A mi utunk olyan világos és egyszerű, hogy végtelenül könnyű velünk jóba lenni! Ha például a belügyminiszter úr velünk jóba akar lenni, *én csak egyet kérek tőle:*

Németh Imre

nagy érdeklődéssel várt kőszegi beszámolóbeszédében nyugodt politikai légkört és a személyi harcok megszüntetését követelte

„Eckhardt fényes tehetségét a magyar élet épp oly kevéssé nélkülözheti, mint Kozma Miklós cselekvőképességét és építő erejét!"

Kőszeg, január 10.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Németh Imre, a kőszegi kerület országgyűlési képviselője vasárnap délben beszámológyűlést tartott, amely *egyidőben folyt le Eckhardt Tibor szombathelyi előadásával.* Németh beszédének különös érdekességet adott az a közismert tény, hogy

a kőszegi képviselő Kozma belügyminiszter meghitt barátja.

Németh Imre beszámológyűlésén nagy számmal vonult fel Kőszeg választóközönsége, de a kerülethez tartozó 32 község kisgazda- és munkástársadalma is. A régi bálház zsúfolásig megtelt nagytermében tartott népgyűlésen, amelyen vitéz *Szabadváry* Ferenc elnökölt, *Németh* Imre azzal kezdte izgalmas érdeklődéssel várt beszámolóját, hogy *teljesen őszintén és nyiltan* kíván számot adni az elmultakról és jövendő magatartásáról. *Általában azt mondják,* — folytatta — *hogy nem történt politikai irányváltozás.*

Hát igenis történt,

mégpedig korszakos változás!

A Gömbös-korszak lezárult

Gömbös tragikus eltávozása egy különszínű, jellegzetes fejezetet zárt le, *halálával a magyar politika irányításának általános metódusa változott meg.* A legnagyobb nyiltsággal elmondhatom, ami egyébként beavatottabb politikai körökben köztudomású volt, hogy

nem egyszer és legtöbbször teljesen egyedül állottam szemben az ő politikai hatalmának teljessége idején azokkal a törekvésekkel és eljárásokkal, amelyeknek ő szegény sokszor csak palástul szolgált.

Az igazságkeresésnek ugyanaz a szenvedélye, ami az ő életében sokszor vele és környezetével szemben állított, követeli most tőlem, hogy rámutassak szerepének történelmi jelentőségére. Akármit mondanak is, Gömbös személyének a magyar kormányzati politika élén való megjelenése mégis csak *a magyar földmívelő- és munkásnép történelmi igényeinek szalonképességét* jelentette. Ha *nem is hozta meg a reformokat olyan mértékben, ahogyan azt az ő romantikus egyénisége a tömegek elé varázsolta,* de legalább alkalmat adott arra, hogy *a magyar nép sorsproblémáiról a parlament fórumán beszélni és vitázni lehessen.*

Az, hogy voltak tragikus hibái, gyengeségei, hogy álbarátok kihasználták, hogy az igaziakat sokszor nem ismerte fel, ez mind mellékes;

korának és nemzedékének tévedéseit ő sem kerülhette el. Jelentőségének megítélésénél ezek múló epizódok lesznek...

A tanulságok levonása következzék!

— Most itt állunk Gömbös nagy lendületének korszaka után, *amikor olyan dolgokért is az ő emlékét teszik felelőssé, amiket igen sok tekintetben*

törpe fullajtárok a felelősek,

teszik ezt merőben más politikai korszakban, merőben más légkörben. A minisztérium ugyanaz, de *Darányi* Kálmán a miniszterelnök és az ő politikai rendszere:

a tanulságok levonásának korszaka.

Rendkívüli feladat ez és nagyon erős fantáziájú kormányzat után, *mindig szükség van a szétzilált sorok rendezésének politikájára is.* Pillanatnyilag ez most a *nemzet lélektani szükséglete. Darányi* ezt a *szükségszerű feladatot el is fogja végezni* és bizalommal nézem és támogatom törekvéseit, annál nyugodtabban, mert

— Folytatás a 4-ik oldalon. —

Füstölgő puskával a kezében vasárnapi vadászaton szívszélhüdésben meghalt széplaki Frankl Imre, közismert előkelő fővárosi ügyvéd

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt nagy körvadászat volt a Soroksár melletti vadászterületen. Hosszú autósor vitte ki az előkelő vadásztársaságot, amelynek tagjai *Ember* Sándor országgyűlési képviselő, *Márkus* Mózes alezredes, *Szlovák* Pál tanácsnok, gróf *Orsich* Nándor, *Balla* László fakereskedő, *Töpfer* Róbert gőzszántási vállalati igazgató, *Kéry* János táblabíró, *Biber* József közigazgatási bíró, *Grauer* Péter ügyvéd és széplaki *Frankl* Imre ügyvéd voltak. Kora reggel kezdődött a hajtás. A vadászok *rengeteg vadat kaptak puskavégre.* A jó hangulatot azonban déltájban

megrendítő, szinte példa nélkül álló szerencsétlenség zavarta meg: széplaki Frankl Imre szívszélhüdés következtében hirtelen meghalt.

Negyed egykor már a negyedik kört járták a vadászok, amikor *Kéry János táblabíró* észrevette, hogy a közelében vadászó *Frankl egyszerre odatántorog az egyik hajtóhoz és görcsösen megkapaszkodik benne.* Kéry azonnal vadászbajtársához futott:

— *Ma bajod van, Imre?* — kérdezte ijedten.

Az ügyvéd azonban ekkorra már *összeszedte magát,* kiegyenesedett és *halálsápadt arccal, de mosolyt erőltetve válaszolt:*

— Megszédültem, de máris jobban vagyok

— mondta és tovább indult. *Kéry* még megkínálta a butykosából pálinkával, de *Frankl* dr. elhárította magától az italt.

— *Köszönöm, nincs már semmi bajom* — mondotta.

A hajtásból ebben a pillanatban nyúl ugrott ki. Frankl, aki biztoskezű vadász és elismert sportember volt, *felkapta puskáját, célzott, lőtt és a nyúl fölhemperedett.* Ez volt zsákmányának *tizenötödik* darabja.

Kezében még füstölt a puska csöve, amikor egyszerre újra szívéhez kapott és felkiáltott:

— *Istenem, de rosszul vagyok... Minden feketedik előttem...*

Halk jajkiáltás hagyta még el száját, aztán lassan megfordult maga körül és *utolsó, mély sóhajtással elterült a tarlón.* Kéry és a közelben tartózkodó hajtók újra odarohantak, a szerencsétlen vadászpajtás azonban *ekkor már élettelenül, mozdulatlanul feküdt.* A hajtás éppen befejeződött és a régi meghitt vadásztársak mind oda sereglettek a halott bajtárs mellé. Testét autóba emelték és a közeli *Taksonyba* vitték, ahol dr. *Tarnay* István községi orvos háza előtt álltak meg, majd az orvossal együtt bevitték a községi halottasházba, ahol *Tarnay doktor megállapította, hogy*

széplaki Frankl Imrét szívszélhűdés ölte meg.

Elkészítették a jegyzőkönyvet, aztán becsukták az ajtókat... *Frankl Imre közszeretetben álló tagja volt a pesti úritársaságnak és az ügyvédi társadalomnak.*

Négy évet töltött a fronton, ahonnan sok kitüntetéssel és — szívneurózissal tért haza.

Társa lett Wittmann Ernő hírneves pesti ügyvédnek. Ötvenhétéves volt, amikor a napsütött mezőn, vadászpuskával a kezében utolérte a halál...

Wittmann Ernő: Igazi úr és nagyszerű jogász volt

A Reggel a késő esti órákban felhívta telefonon *Wittmann* Ernőt, Frankl Imre ügyvédtársát.

— *Lelkem mélyéig megrendített a kegyetlen hír* — mondotta elérzékenyülve. — *Alig tudom elhinni, hogy ez a nagyszerű ember nincs többé...* Tízéves barátság szálait tépte itt most szét a halál... *Igazibb urat, korrektebb férfiút és kiválóbb jogászt nem ismertem nála.* Páratlan munkabírása, fiatalokat is megszégyenítő tettrekészsége miatt mindnyájan csodáltuk. Felesége a marienbadi fürdőorvos, *Kiss professzor leánya, Péter* nevű fia pedig már ügyvédjelölt... Szegény barátunk hazahozatala és temetése felől holnap majd ők intézkednek...

Drámai viszontlátás a taksonyi ravatalozóban

Frankl Imréné a kora délutáni órákban *Bodon Károly szívspecialista egyetemi tanár* kíséretében érkezett meg Taksonyba. Egyenesen a községi temető ravatalozó házába hajtatott.

Szívetindító, drámai jelenetek között látta viszont férjét,

akit reggel még jókedvűen, egészségesen látott elmenni. Amikor belépett a szerény, egyszerű, háromszor háromméteres, szűk ravatalozó helyiségbe és a csupasz, hosszú deszkaasztalon megpillantotta a holttestet, pillanatra *mintha földbe gyökerezett volna a lába, megállt, valamit kiáltani akart, de elvértelenedett ajkai közül már nem jött ki hang. Bodon* professzor és *Tarnay István dr. községi orvos* mellette álltak, Franklné azonban *a következő pillanatban*

kiszakította magát az orvosok karjából, odarohant a holttesthez, ráborult és kétségbeesett zokogással csókolgatni kezdte férje kihült arcát.

A fájdalomnak és a gyásznak ez az elemi erejű kitörése mélyen megindított mindenkit. A jelenvoltak egymásután húzták elő zsebkendőjüket. *Frankl* Imréné végül az orvosok rábeszélésére nagynehezen hagyta magát elvezetni a halottasházból. *Úgyszólván eszméletlen volt, amikor Bodon tanár ismét az autóba segítette. A Reggel* telefonon beszélt *Tarnay* István községi orvossal, akihez vadászbajtársai először vitték *Frankl* Imre holttestét.

— *Kétségtelenül megállapították,* — mondotta a községi orvos — *hogy Frankl Imrét szívszélhüdés ölte meg.* Haláltusája nagyon rövid ideig tarthatott,

legfeljebb két percig szenvedett.

Kezelőorvosa, Bodon tanár, elmondta, hogy Frankl Imrének *szívingervezetési zavarai* voltak. A holttestet most egyelőre az itteni ravatalozóban helyeztük el, elszállításáról majd csak holnap, a hatósági engedély megadása után lehet intézkedni.

Hólavinába került és meghalt Luzernben nyolc túrista

Luzern, január 10.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Vierwaldstädti tó fölött *borzalmas lavinaomlási szerencsétlenség történt,* amelynek

nyolc sielő halálos áldozatául esett.

A 2400 méter magas *Hohbrisen* hegycsúcs megmászásánál a Vierwaldstädti-tó és a Sarner-tó között *egy kilenc főből álló turistatársaságot az egyik hegyhátón a leomló lavina maga alá temetett.* A hegyhát *1900 méter magasban van.* A turistacsoport

nyolc tagja eltűnt

a lavinaomlásnál s csak egyetlen turistának sikerült megmenekülnie. A szerencsétlenség után mentőexpedíció indult a szomszédos *Brison* községből. A hótömeg alá került turisták közül *ötöt sikerült kiásni.* Órákon keresztül kísérleteztek, hogy életrekeltsék őket, de *minden igyekezet hiábavaló volt.*

Darányi miniszterelnök és Hóman kultuszminiszter ma foglalják el hivatalukat

(A Reggel tudósítójától.) Darányi Kálmán miniszterelnök és *Hóman* Bálint kultuszminiszter két hét óta egy badeni szanatóriumban üdültek. A miniszterelnök és a miniszter vasárnap elhagyták a szanatóriumot és Bécsen keresztül hazaindultak, mert szabadságuk hétfőn véget ér. Ugy *Darányi* miniszterelnök, mint *Hóman* kultuszminiszter hétfőn elfoglalják hivatalukat.

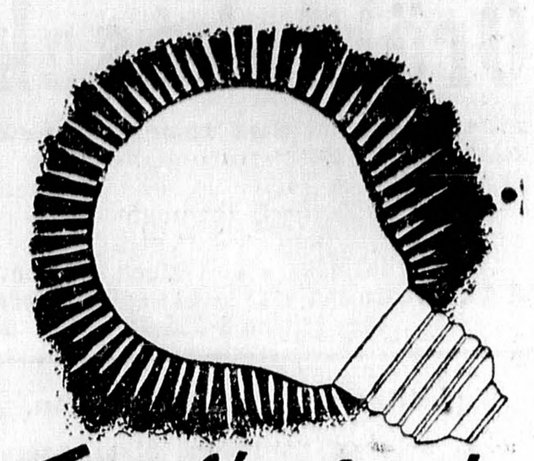
Több fényt ad-

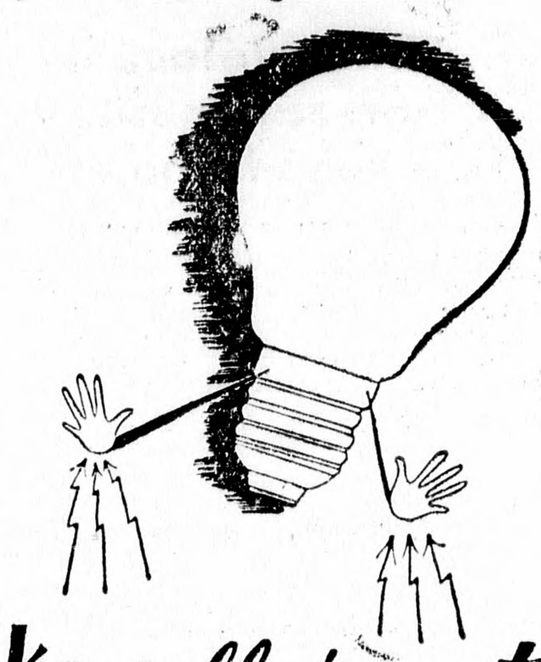
kevesebb áramot fogyaszt a

TUNGSRAM

DUPLASPIRÁLLÁMPA

Gazdaságosabb áramfogyasztása révén

visszatérül az ára!

Megérkezett a **müncheni**

Salvator-sör

csak az

Apostolok

sörözőjében, Kigyó ucca

Meg lehet unni a szórakozást?

Rádióval nem! Még ott sem, ahol egyenáram van. Egyenáramhoz is vannak jó rádiók. 22/u 2-csöves, 30/u 2-csöves külön hangszóróval, 44/u 4-csöves világvevő super. Mind a 3 típus különleges rövidhullámú vételt nyujt

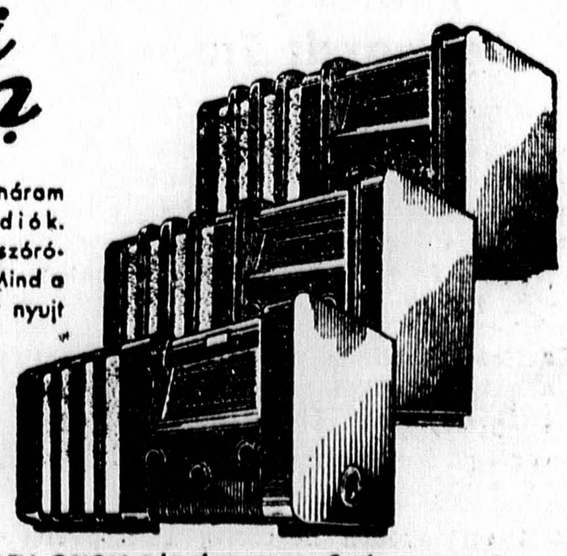

ORION

UNIVERZÁLIS RÁDIÓK

MINDEN ORION RÁDIÓKERESKEDŐNÉL KAPHATÓK

Öröklakások

a Lipótvárosban, **dunaparti** és **parki** kilátással, 1-, 2-, 3-szobás hallosak, központi fűtés és melegviz, önálló telekkönyvi tulajdonnal, legmagasabb adómentességgel, kedvező fizetési feltételekkel **Érdeklődni a helyszínen, Pozsonyi út 49. (Wahrmann ucca sarok) építési iroda vagy teleton 2-933-48**

— Tudósítás eleje a 2-ik oldalon. —

a kormányzati működés hivatásszerű ellenőrei, az ellenzék vezérei egymással versenyezve biztosítják a miniszterelnököt bizalmukról.

„Titkos választás az ország minden dolgozó fiának!"

— Fentartottam a lelki függetlenségnek és véleménynyilvánításnak jogát Gömbös Gyulával szemben és *megőrzöm függetlenségemet és véleményem szabadságát Darányi kormányával szemben is,* különösen

a választójog kérdésében.

Amennyire szükségesnek tartom *a kormányzói jogkörnek a magyar alkotmány hagyományainak szellemében megadható legszélesebb kiterjesztését,* éppen annyira fontosnak tartom — a nemzet erkölcsi és politikai nevelésének szempontjából — *hogy a titkos választás joga az ország minden dolgozó fiának megadassék.* Hiszem és vallom, hogy *ezzel kezdődik az ország struktúrájának szükségszerű átalakulása.* Tudom, hogy

ez a reform szükségszerű krízissel jár!

Bizonyos, hogy lesznek *rossz hatásai is.* De ezen a válságon át kell esnünk, mint ahogyan *a gyermeknek is jobb, ha átesik a gyermekbetegségeken: erőteljesebb és ellenállóbb ember nő belőle!* És a krízis ellenszereképpen olyan jogkört akarunk adni államfőnk kezébe, amely

a reform következtében beállható kilengéseket ellensúlyozhatja.

Mindenki azt várja, hogy kardot rántsunk Kozma védelmében...

— A kormánnyal szemben megnyilatkozó általános bizalmi hangulatot megzavarja a *Kisgazda Pártnak Kozma belügyminiszterrel szemben tanusított ellenséges magatartása.* Tudom, mindenki azt várja most tőlem, hogy *kardot rántsak Kozma Miklós védelmében a Kisgazda Párt és annak vezére, Eckhardt ellen.*

Akik ezt várják tőlem, csalódni fognak!

Izlésem és gondolkodásom is eltilt attól, hogy e személyes jellegű harcba beleavatkozzam, hiszen sokkal közelebb állok Kozma Miklóshoz, Magyarország belügyminiszteréhez, hogysem ezt megtehessem. Éppen ez teszi lehetetlenné számomra, hogy védelmére keljek; nekem kell legjobban tudnom azt, hogy az ő egyénisége és közéleti működése semmiféle védelemre nem szorul.

„Emlékezzék Eckhardt Tibor!"

Inkább közéletünk egy másik tényezőjét szeretném óvni, védeni, baráti szóval figyelmeztetni! Azt a nagyrabecsült barátomat, aki ennek a politikai affénak másik oldalán áll: Eckhardt Tibort, a Kisgazda Párt vezérét. Eckhardt pontosan tudja, hogy

a Nep-nek aligha van olyan tagja, aki a nyilt politikai programvallás tekintetében olyan közel állana hozzá, mint én.

Emlékezzék Eckhardt Tibor! Mikor a mult esztendőben nevezetes költségvetési beszédét mondotta *és a Nep parancsszóra kivonult az ülésteremből,*

ki volt az az egyetlen képviselő, aki a parancsszót megtagadva, beszédét végighallgatta?

Ki volt az a Nep-képviselő, aki a parlamenti ciklus kezdetétől

egyazon diktatórikus törekvések ellen küzdött, amik ellen ő és pártja verekedett?

Ha Eckhardt Tibor mindezekre visszaemlékszik, nem fogja rossznéven venni, ha azt mondom: *nemesebb harcok hívnak bennünket és nem a személyi harcok!* Az ország ma a politikusoktól *igaz hitet vár és nem lobbanó indulatot.* Az a friss, fiatal magyar szellemiségi réteg is, amely a dolgozó milliókkal szolidaritást vállal, azt követeli, *adjuk fel végre azt a régi »úri huncutság« jellegű politizálást, amely főleg az egymás ellen való fúrás-faragásban merült ki.*

„Nagy kár volna, ha ez a két energia egymás felőrlésére fordítaná erejét..."

Ki fogja elhinni Eckhardtnak, multbeli támadásai után, hogy tisztán elvi alapon harcol legújabb személyes ellenfele, Kozma ellen? Nem Kozma Miklóst féltem és védem!

Eckhardt Tibort féltem! A magyar politikai életnek ezt a kétségtelen értékét és tehetségét,

aki ma legkiemelkedőbb képviselője a magyar politikai tehetség ama megnyilatkozásának, amit elokvenciának neveznek. Ezt a fényes és ragyogó talentumot a magyar élet épp oly kevéssé nélkülözheti, mint Kozma Miklós cselekvőképességét, építő erejét. Nagy kár volna, ha ez a két energia egymás felőrlésére fordítaná erejét! Tudomásom szerint ezt a személyi harcot nem Kozma kezdte. Mégis állania kell a harcot, amit vele szemben és bizonnyal ízlése ellenére felidéztek.

Tudom, hogy állani is fogja

és személyileg *nem marad alul benne.* Bizony jó lenne, ha a kisgazdák vezére megfogadná azt a tanácsot, amit ő adott Gömbös Gyulának: *függetlenítse magát inspirálóinak befolyása alól...*

Németh Imrét beszédének befejezése után lelkesen ünnepelte a több, mint ezerfőnyi közönség. Majd határozati javaslatot fogadtak el, amelyben *felkérik a miniszterelnököt, hogy*

minden erővel állítsa vissza az ország nyugodt politikai légkörét.

Este Németh Imre lakása előtt a városi fúvószenekar szerenádot adott és az összegyűlt többszáz főnyi közönség lelkesen tüntetett képviselője mellett.

Báró Roszner Ervin példátlan autókalandja

báró Roszner Ervin, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank pénztárfőnöke az »autótolvaj«.

(A Reggel tudósítójától.) Izgatott úr jelent meg a főkapitányságon: *Held Imre, akinek a Türr István ucca 9. sz. alatt úriszabóüzlete van.*

— *Néhány perccel ezelőtt ellopták az AC 970. számú Balilla-autómat* — mondotta. — *Kérem tessék hamar intézkedni!*

A főkapitányságról nyomban leadták a rádiókörözést, amelynek *néhány perc mulva már meg is volt az eredménye:*

egy rendőr a Krisztina téren meglátta a lopott autót.

Taxiba ugrott és utána iramodott. Az autó a Márvány ucca 14. előtt állt meg, mire azonban a rendőr odaért, vezetője már eltünt a házban. Néhány perenyi várakozás után a rendőr látta, hogy a házból egy *elegáns fiatal férfi lép ki* és mintha mi sem lenne természetesebb, otthonosan be akar ülni a kocsiba.

— *Pardon egy pillanatra,* — szólította meg udvariasan a rendőr az ismeretlent. — *Ön most bejön velem a főkapitányságra.*

A fiatalember csodálkozva nézett a rendőrre.

— *Hogyan?... Mi dolga van velem a főkapitányságnak?*

— Ez lopott autó

— jelentette ki a rendőr.

A fiatalember elővette vezetői igazolványát, amelyből kiderült, hogy

ott találta az ugyanolyan típusú sötétvörös Balillát,

mint amellyel a báró elhajtott. Kiderült, hogy báró *Hatvany* Vera néhány perccel később vitte oda a kocsit, mint ahogy megbeszélték, *Held Imréé viszont már ott állt.* A báró nem sokat nézte a kocsi rendszámát, egyszerűen beleült. A félreértés tisztázása után *a két autótulajdonos visszacserélte a kocsikat* és ezzel az ügy a rendőrség bravúrosan gyors közbelépésével a lovagiasság szabályai szerint el is intéződött... A régi közmondást pedig ezentúl így kell mondani: »úgy hasonlítanak, mint egyik — autó a másikhoz...

Ma kezdődik Kenyeres-Kaufmann bűnügyének főtárgyalása a Szemák-tanács előtt

(A Reggel tudósítójától.) Ma, hétfőn délelőtt ½10-kor *országos érdekességű tárgyalás* kezdődik a budapesti büntetőtörvényszéken: *Szemák* táblai tanácselnök tanácsa elé áll vádlottként *Kenyeres-Kaufmann Miklós, volt nemzeti egységpárti képviselő.* A vádat *Grolló* László királyi ügyész képviseli és a tárgyalás előreláthatólag *3—4 napig tart.* Emlékezetes, hogy *Kenyeres Miklós, állítólagos műszaki tanácsost,* a volt szénügyi kormánybiztos egykori helyettesét az 1935-ös Gömbös-féle választáson kormánypárti programmal *a beregszászi,* — köznyelven *tarpai* — választókerületben országgyűlési képviselővé választották *Bajcsy-Zsilinszky* Endrével, a kerület régebbi, kiváló követével szemben *vesztegetéssel és erőszakkal*

Kenyeres egyike volt a Nep-ifjúság egyik leghangosabban szereplő tagjainak.

Jól értesült körökben olyasmit rebesgettek róla, hogy *rövidesen kereskedelemügyi államtitkár lesz. Ekkor bomba robbant: Bajcsy-Zsilinszky* képviselő és *Gyimesy* Béla budapesti ügyvéd nyomozása kiderítette, hogy *Kenyeres Miklós valódi neve Kaufmann Mózes és hogy*

a képviselő hamis név használatával, közokirathamisítások sorozatának elkövetésével, hamis cím használatával jutott be a parlamentbe.

Azóta hosszú hónapok multak el és a közigazgatási bíróság *Kenyeres-Kaufmann Miklós-Mózest megfosztotta mandátumától. Zsilinszky Endre feljelentésére azonban bűnvádi eljárás is indult* az egyébként hivatalból üldözendő bűncselekmények miatt. Az ügyészség nyomozása *tökéletesen igazolta Zsilinszkyék feljelentését* és Grottó királyi ügyész vádjai nagyjában a következők: *Kaufmann Mózes* az őt meg nem illető *Kenyeres Miklós-név és a műszaki tanácsosi cím használatával a büntetőtörvénykönyv 400. szakaszába ütköző*

intellektuális közokirathamisítás bűntettét követte el, ezenkívül jogosulatlan név és cím használat vétségét.

Gyanusítható az ügyészség véleménye szerint *Kaufmann Mózes*

hamis eskü bűntettével és kétrendbeli csalás bűntettével is.

Kun Béla képviselő válaszol az ellene folyó hajszára: — belép a kisgazdapártba!

Hódmezővásárhely, január 10.

(A Reggel tudósítójától.) Az egész városban megütközést keltettek azok a hírlapi közlemények, amelyek szerint *Kun Béla, aki negyedszázad óta képviselője Hódmezővásárhelynek, 4500 pengőt vett fel lapja számára a város pénztárából — mint hirdetési vállalkozó.* Ezzel szemben tény az, hogy a Vásárhelyi Reggeli Ujság, Kun Béla lapja a hivatalos városi hirdetésekért

havonta mindössze 75 pengőt kapott, ami még az önköltségi árnál is kevesebb,

és a 4500 pengő úgy jött ki, hogy ezeket a havi 75 pengőket évekre visszamenőleg összeadták. Hódmezővásárhelyen ezzel kapcsolatban nyiltan beszélik, hogy Kún Bélának, mint a törvényhatósági bizottság tagjának »összeférhetetlenségét« kizárólag az az ellenszenv hozta napirendre, amellyel iránta *Kozma* György főispán viseltetik, mióta köztudomású, hogy

Kún Béla belép a Független Kisgazdapártba.

Ezenkívül egy másik incidens is felmerült nemrég *Hódmezővásárhely főispánja és ellenzéki képviselője között.* Az első aljegyzői állás betöltésénél ugyanis a kijelölő választmány gyűlésén *Katona Ferencet, az ellenzék jelöltjét, a főispán egyáltalában nem akarta jelölni. Kun Béla erre otthagyta az ülést és utána mások is úgyhogy a jelölő bizottság határozatképtelen volt.* Kozma főispán így nem tudta a maga jelöltjét a városra kényszeríteni és *kénytelen volt Katona Ferencet is jelölni, aki 87 szavazatot kapott a törvényhatósági közgyűlésen a főispán pártfogoltjának 52 szavazatával szemben.* Hódmezővásárhely közhangulata, amely eddig sem rokonszenvezett a főispánnal, most még inkább elfordul tőle, mert

élesen elítélik a Kun Béla ellen irányuló kicsinyes hajszát,

amely nem resteli a közszeretetben álló képviselőt »hirdetési vállalkozó«-ként beállítani.

A Rózsadombon vasárnap detektívek előtt játszották el a banditák az éjszakai rablótámadást

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt *szíjbilincsekkel összekötözve* vitték ki a Rózsadombra *Schmidt* István lakatossegédet és *Gyenes* Antal munkanélkülit: *a Palánta uccában történt betörésés rablótámadás tetteseit.* Amikor a rendőrségi autó megállt a lejtős uccában,

kíváncsiak serege fogta körül a detektíveket és a két bandiát.

Schmidt előhozott a kertből egy ládát és az esővízcsatorna alá állította. A következő percben már *macskaügyességgel kúszott fel a csatornán a háztető peremáig.* Valóságos *artistamutatvány* volt, amikor — *mintha csak tornaszeren végezte volna a gyakorlatot!* — felhúzókodott és végigkúszott a tetőn. A következő pereben már a társa is követte. A detektívek közben *körülfogták a házat.* A betörők ezután a háztető belső oldalán leereszkedtek és

Schmidt elővette kabátja alól azt a feszítővasat, amelyet még pénteken vásárolt a Teleki téren egy eladott régi ing árából.

Izgalmas pillanatok voltak, mikor a két betörő az ajtó alá feszítette a vasat és óvatosan, hogy zajt ne csapjanak, kiemelték sarkaiból a veranda ajtaját. Bent, az éjszakai sötétségben *véletlenül meglöktek egy asztalkát, amelyen virágcserép állott.* Most, a délelőtti világosságban szinte komikusan hatott, amikor

a betörők ügyesen megjátszották a péntek éjszakai vaksi tapogatózást.

Az iskolaigazgató szerepét a helyszíni szemlén egy detektív vette át, mert Boross Rudolf még mindig annyira a rémületes támadás hatása alatt állt, hogy részt sem vett a szemlén.

— Amikor a virágcserép nagy zajjal a földre zuhant, — vallotta *Schmidt*, a rablótámadás értelmi szerzője — az igazgató úr előjött a hálószobából. Mi akkor közrefogtuk,

a feszítővassal keményen megfenyegettük,

majd visszahurcoltuk a hálószobába, ahol a nagyságos asszony az ágyban ült és rémülten nézegetett felénk...

Ezután elmondták még, hogyan kényszerítették az idős házaspárt *a pénz átadására,* majd rájuk parancsoltak, hogy

másnap délig ki ne merjenek mozdulni,

mert egyikük itt fog őrködni a közelben és megöli őket. A rendőrség gyors munkáját nagyon megkönnyítette az igazgató pontossága és kitűnő emlékezete. A teljesen megbízható személyleíráson kívül ugyanis a nyári kerti munkánál alkalmazott embereiről is névsort tudott adni es miután a detektívek már szombaton megállapították, hogy

a tettes csak a helyszínnel ismerős egyen lehetett,

nem volt más hátra, mint kinyomozni azt a harminc-negyven embert, aki az elmult évben Boross igazgató kertjében dolgozott. Schmidt kivételével valamennyien alibit tudtak bizonyítani. Schmidt azonban időközben eltűnt bejelentett lakásáról. A Kazinczy uccában ismerte fel a rádión is közölt személyleírásról egy fiatalember, aki értesitette a legközelebbi rendőrt. Schmidt hamis néven bérelt itt albérleti szobát és

amikor a rendőr érte ment, ijedtében az ágy alá bujt.

Onnan kellett előrángatni. Az elrabolt 52 pengőből *Schmidtnél még megtaláltak 7 pengőt, Gyenes azonban, aki vadházastársával a Gül Baba ucca 27. szám alatt lakik, a ráeső 26 pengőt már lefizette házbértartozására.* A rövid helyszíni szemle után *a két rablótámadót visszavitték a főkapitányságra, ahol letartóztatták őket.*

VULCANIA
RÓMA
SATURNIA
óriás óceánjáró hajókkal
SZICILIÁBA
Taormina, Nápoly, Róma, Firenze-i
tartózkodással
január 26—február 12-ig és április 14—május 2-ig
ALGIRBA
nagy szaharai autoturával Bou Saada, Biskra, Constantino, Timgad, Touggourtba
január 26—február 12-ig és marcius 10—április 2-ig
SZENTFÖLD-EGYIPTOMBA
Athén. Konstantinápoly, Beirut, Palermo, Tunis, Malta, Tripolis érintésével
február 10—marcius 1-ig és február 28—március 26-ig
Felvilágosítás es prospektus: ITALIA Tengerhajózási Társaság
VII., Thököly út 2. Tel. 1-303-84, 1-314-13. M. N. B eng. alapján. IV., Váci ucca 4. Tel. 1-887-29.

A Nr. 6-os öltözőben, egy pályakezdő komikánál: Márkus Emiliánál

(A Reggel tudósítójától.) A jobboldali lépcsőn, a színpad mögött, felbotorkálunk a félemeletre és szédülve, tájékozatlanul állunk meg *a 6-os számú női öltöző előtt.* Valami a szívünkbe is nyilallik: igen, ez a 6-os szám, itt öltötte magára *Desdemona, Juana, Éva, Gauthier Margit, Claire* ruháit... És mintha pajkos szellemek játszanának velünk,

az ajtón újra megpillantjuk a nevét: P. Márkus Emilia...

Mintha mi sem történt volna, mintha nem múltak volna el hosszú évek azóta, hogy utóljára itt jártunk és a vakablakos kis ajtó mögül, a félénk koppantásra, *ugyanaz a hasonlíthatatlan, édesen áradó, napsugaras hang felel:*

— *Szabad...*

És a »Nr. 6«-ban, ahol olyan régen jártunk, a tükör előtt áll, szőkén, szemének azúr mosolyát küldve elénk, csupasz vállakkal, egy antik szabású, virágmintás brokátselyem-ruhában. Ő maga, akit gyermekkorunkban *»Szőke Csudának«* neveztek.

— A ruhámat nézi? — kérdezi huncut mosollyal. — *Igen,*

ez negyvenéves.

Régi velencei selyem. A szabása is az: ott vásároltam... Nagyon régen nem volt rajtam.

Annuska, *a régi Annuska,* az öltöztetőnő, aki elválhatatlanul hozzá tartozott *Márkus* Emiliához, reszkető kézzel púderezi a művésznő karját. *Ő sokkal jobban »drukkol«, mint maga a művésznő,* aki annyi év után most újra a »világot jelentő deszkákra« lép. A »Szülők lázadása«-t játsszák odakünn a színpadon, ma este másodszor. *P. Márkus Emilia egy nyolcvanéves nagymamát alakít benne,* de nem afféle köhögős, csoszogós, siránkozó nagymamát, hanem harcias, okos, szellemes, erélyes dámát, aki *ráncbaszedi unokáinak zabolátlan seregét azzal,* hogy egy kicsit — utánozza őket a neveletlenségben, a frivolságban, a »szabadság«-ban: szeget-szeggel...

— Olyan voltam, mikor most kiléptem a közönség elé, — meséli — *mintha álomból ébredtem volna fel.* Itt van a régi öltöző, a nevemet újra kiírták az ajtóra, itt van Annuska, a púderes dobozok, a festék, a lámpák, a színpad, a közönség... Szóval: fölébredtem.

— Látszik, — mondjuk — hogy egy cseppet sem izgatott. Más ilyenkor kíméli a hangját, nem fogad látogatókat, idegeskedik. *Maga olyan, Emilia, mintha ez a világ legtermészetesebb és legmindennapibb eseménye volna, hogy újra játszik, még hozzá életében először — agg nőt és komikát!*

— Számomra ez a levegő...

A szárazra dobott hal visszaugrott a vizbe!

Miért legyek izgatott és miért legyek kiállhatatlan? Boldog vagyok, megelégedett, tele testi-lelki harmóniával.

De hogy ilyen sok Magában a komikai ösztön...

— Ezelőtt... ezelőtt — ragyogja felénk a gyönyörű hang — ezelőtt... különben: *mellékes, hogy mennyi idővel ezelőtt... Podmaniczky Frigyes intendáns mondta Paulay Edének, a direktoromnak: »Ebben a Márkusban egy komika szunnyadozik... inkább ilyen szerepeket kellene vele játszatni...«*

Aranyos, mikor *a tükör előtt grimaszt vág és elkezdi utánozni az öreg Podmaniczky bárót.* Ahogyan az mondta, hogy »ebből a Márkusból komikát kellene csinálni«. Azután előveszi *azt a hatalmas szivart,* amellyel néhány pere mulva el fogja képeszteni »mondain« unokáit... A szivart egy kis tokból szedi elő és kedvtelve zsonglőrködik vele.

— *Ezt Káldi Jenő küldte...* Hogy ha már rá kell gyujtanom, legalább *jóra* gyujtsak.

A kis kereveten, sok-sok virág, mimóza, szekfű és rózsák között *egy halvány fiatal lány kuporog, oroszosszabású, kissé egzótikus ruhában.* Ő a nagy »drukker«, az ő szeme tágul ki az izgalomtól a nagymamáé helyett, őt rázza a hideg, őt gyötri a lámpaláz, mert ő *Nizsinszky Tamara, az imádott nagymama unokája.*

— Ne drukkolj, Tamara — vigasztalja a nagy művésznő — látod, *Nyanya sem drukkol.*

Szerepe szerint ugyanis *»Nyanyának« csúfolják-becézik* a neveletlen unokák... Jól megnézzük Tamarát, aki ebben a pillanatban *egy régi arcképet elevenít meg bennünk: az édesanyjáét,* aki éppen így kuporgott ebben az öltözőben, ilyen sápadt izgalommal, mikor még *Pulszky Romolának hívták,* mielőtt még felesége lett a tragikussorsú Nizsinszkynek... Márkus Emilia — aki elvégre is *80 éves dámát játszik! — púderezi a haját. Szürkíti.* Szeretnénk felkiáltani, hogy: jaj, ne nyúljon hozzá! A tükörből meglátja ezt az ijedtséget és hátranevet:

— *Végre is, Nyanyát játszom...*

Olyan, mint a gyerek, akinek visszaadták a játékszerét! Egy régi »Emilia-mozdulattal« simítja végig a homlokát, majd tragikus hangsúlyt utánozva, szinte *a maga régi szerepeit karrikirozva* fordul hátra:

— Nézzétek a profilomat... Tulajdonképpen *nekem szubrettprofilom van...* Vagy ha akarjátok: komikaprofilom. Gondoljátok meg és *írjatok nekem szerepet. Komikaszerepet! Megkezdem új pályámat...*

A csengő idegesen berregni kezdett — itt mindenki ideges, csak ő nem! — és »Nyanya«, kacéran felkapva az antik velencei selyemből készült uszályát, ruganyos, szép fehér kezében magasra tartva a Havanna-szivart, belépett a színpadra.

B. I.

Nagy izgalmat és rémületet okozott egy őrült a szolnoki városházán

Szolnok, január 10.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A szolnoki városházán szombaton *magastermetű, őszhajú, lázastekintetű* férfi jelent meg es fölment a közpénztár helyiségébe. Itt udvarias, de határozott hangon megszólalt:

— Kérem, én tíz év óta nem kaptam meg a fizetésemet. Követelem, hogy azonnal számfejtsék és fizessék ki a járandóságomat!

A pénztáros az első pillanatokban *nem értette, hogy tulajdonképpen mi történt.* A főpénztáros azonban odalépett az ismeretlenhez és megnyugtatta, hogy *mindent azonnal elintéznek.* Felismerte a különös látogatót: *Szolnok város hajdani főszámvevője*

Strapás nap volt rengeteg méreggel,
De a haj fix s úgy csillog, mint reggel!
BRYLCREEM
az angol gentleman gumimentes hajrögzítője és hajfényesítője.

Az Első Magyar Részvény Serfőződe
PARACELSUS SÖR -ét
alábbi helyeken tartják állandóan frissen csapolva:
Arany Kacsa sörözö II., Kacsa ucca 18
Virágh Kálmán vendéglője III., Bécsi út 86
Zauper Ferenc vendéglője a 3 verébhez II., Fő ucca 8
Belvárosi Sörözö IV., Váci ucca 38
Mészáros Lajosné vendéglője III., Lajos ucca 91
Erzsébet Pince IV., Egyetem ucca 5
A nagy tápértékü barna idénysör — amig a készlet tart — palackokban lefejtve is kapható: kávéházakban, vendéglőkben, füszer- és csemegeüzletekben. Vidéken összes raktárosainknál, minden jobb étteremben, kávéházban és csemegeüzletben

volt, akinek tíz évvel ezelőtt súlyos családi szerencsétlenségek után elborult az elméje. Azóta az egri elmegyógyintézetben tartózkodott, majd néhány hónappal ezelőtt *bátyjához került* az egyik közeli faluba. Most váratlanul megjelent Szolnokon. A pénztárhelyiségből *átment a főszámvevő szobájába*, leült régi íróasztalához és kijelentette *Glykais* Gyula főszámvevőnek, hogy

köszöni az eddigi fáradtságát, de nincs további helyettesítésre szüksége, most már átveszi hivatalát.

Az első nagy izgalmak elültével a tisztviselők intézkedésére *megjelentek a mentők és a szerencsétlen embert elszállították.*

Peti kis notesz

1.

Gál Franciskáról érkezett diszkrét tudósításunk Hollywoodból: *három és fél kilót fogyott eddig, — még ötöt kell fogynia.* Napi öt órát tanul angolul. Lesz belőle május, mire egyáltalában szóba kerül, hogy *mikor és miben 'éppjen először felvevőgép elé.* Affférja *még nem volt.*

*

Róth Sári (Bécsi ucca 1.) Koratavaszi szalmakalapmodelljei megérkeztek!

2.

Az este *a Margit körút járókelői* arra lettek figyelmesek, hogy egy luxusautó hirtelen megáll a járda mellett, belőle kiszáll egy magastermetű, jólöltözött, borotváltarcú férfi és *kezében vasbokszerrel nehéz csapásokat mér egy kifutógyerekre.* A kifutófiú, aki hátára kötözött szőnyegeket tartván kezeivel, védekezni sem tudott, az ütések súlya alatt *véresen összeesett, a támadó pedig az összeverődött tömeg szitkai, sőt egyre fenyegetőbb magatartása elől sietve elhajtatott.* Szemtanuk elbeszélése szerint az autós azért *verte agyba-főbe a kifutófiút*, mert túlközel hajtván el mellette, a gyerek rákiáltott:

— *Nem tud vigyázni, maga marha!*

A következő pillanatban az autó lefékezett, vezetője kiugrott, bokszert rántott és leütötte a kis biciklistát. — A kocsi rendszáma: *AC. 545.*

*

Remek harisnyák Pick Kató—Iöwy László londoni stílű női és férfiharisnyaüzletében. (»Sikk!« IV., Hajó ucca 12—14.)

3.

Bécsből telefonálják a *Notesz*nek, hogy *Edward windsori herceg* az éjszaka érkezett a Semmeringre, ahol vasárnap a Südbahn-hotel síiskolájának vezetőjével, *Walter Delle-Karthtal* hosszú *sítúrán vett részt*, majd megjelent az 5 órai teán. Tea után átment az *uszodába*, nagyot úszott, aztán gyorsan felöltözött, autóba ült és *visszahajtatott az enzensfeldi Rotschild-kastélyba.*

4.

Molnár Ferenc »*Delila*« című új vígjátékának kézirata szombaton megérkezett a Vígszínházhoz. *Február végén lesz a bemutatója.* Szereposztás még nincs. *Szép* Ernő befejezte színdarabját, címe: »*Négylevelű lóhere*«.

*

Schönfeld Kató (Bécsi u. 3.) modelljeit occasiós áron kiárusítja.

5.

Az este találkoztunk ifj. *Horthy* Miklósnak, a Magyar Egyiptomi Részvénytársaság igazgatójának túrára felpupujázott autójával az Apponyi téren. A volánnál ifjabb Horthy Miklós ült, mellette a sofőr, a kocsi éppen startolt.

— Olaszországi túrára megyek, — mondotta nekünk ifjabb Horthy — onnét visszatérek Triesztbe, majd behajózom Egyiptomba. Gazdasági természetű tárgyalásaim vannak odalent, ide követ engem majd a magyar vívó- és tornászválogatott csapat, amelynek vendégszereplését én készítettem elő.. .

A kocsi felbőgve már el is tűnik az Erzsébethíd irányában...

*

Schwarcz Jakab és Fiai frakk- és szmóking-öltönyben specialisták.

6.

Bus-Fekete Lászlónak bemutatták Bécsben a »Johann« című darabját. Másnap ajánlottlevelet kapott úgy ő, mint bécsi kiadója, *Marton* György, *Vadnai* Lászlótól, amelyben arra való hivatkozással, hogy a darab Vadnai Martonnak átnyujtott témájából íródott, *ötven százalékot és a színlapon való szerepelletést kéri a magyar szerző.* Még javában folytak a tárgyalások, amikor mintegy tíz nappal később Bus-Feketének egy második darabját, a »*Rántottcsirke*« is bemutatták Bécsben. A premier másnapján úgy Bus-Fekete, mint Marton György — *Nóti Károlytól kaptak ajánlottlevelet*, amelyben arra való hivatkozással, hogy a darab Nóti témájából íródott, — stb., stb., stb. A megegyezés mindkét szerzővel, arra való tekintettel, hogy Bus-Fekete január 14-én Hollywoodba utazik, *megtörtént. Nagyobb százalékrészesedéssel*, de a színlapon való szereplés *mellőzésével.* Bus-fekete hollywoodi útjával kapcsolatban jegyezte meg különben egyik ismert írónk:

— *Na végre el fogják adni a témáinkat Hollywoodban is...*

*

P. A. J. tricotage-különlegességek modelljeit kiárusítja. Váci u. 11/b. félem. 3.

7.

Figyelmeztetjük a város útépítészeti osztályát, hogy a Margithíd budai hídfőjénél az úttest olyan hepehupás, hogy *autótengely legyen, amely gyanutlanul rágördülve azonnal el nem törik,* a Hollán ucca bejárótorkolatának első hatvan méteréről nem is beszélve, ahol *négy vagy öt gránátgödör ékeskedik az autók nagy gyönyörűségére!* A kocsik persze széles ívben kikerülik ezeket a gödröket s így valósítják meg a város által ebben az uccában el sem rendelt *egyirányú forgalmat*, — amenynyiben a gödöroldali részen aranyért sem hajlandók végighajtani...

*

»Nézze meg: Dán Testvérek szűcsök új bundaremekeit, IV., Váci ucca 6 (sarok). Katalógust küldenek!«

8.

Perczel Zita — ezt a *Notesz* legilletékesebb felhatalmazás alapján közli — *férjhez megy.* A közeljövőben. Vőlegénye egy jugoszláv bányatulajdonos, akinek központi irodái Párizsban vannak, a fiatal pár itt is fog élni.

*

Az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. tisztviselői e hó 25-én rendezik álarcos, jelmezes bálukat a vállalat kultúrházában.

9.

Hekler Antal professzort és személyén túl a magyar tudományt nagy kitüntetés érte. A nemzetközi tudományos világ egyik legelső foruma az *Athéni Régészeti Társaság*, amelynek tiszteletbeli tagsága felér a legtöbb akadémia tagságával, tiszteletbeli tagjává választotta Heklert a *klasszikus régészet* terén végzett munkásságának elismeréséül.

*

Egy erdélyi úriasszony, özv. dr. Sennyei Istvánné, érdekes vállalkozásba fogott: fräuleineket, mademoiselleket és misseket helyez el úri családok gyermekei mellé. Sennyeyné gondosan megrostált, művelt, gyermekneveléshez értő hölgyeket ajánl a hozzáfordulóknak. Címe: Felsőerdősor 22.

10.

A *Notesz* barátja, *Báttaszéky* Lajos, az egykori szürkecilinderes publicista, aki nemrégiben ünnepelte *inaktív hírlapíróságának negyvenéves jubileumát*, vasárnap felkeresett bennünket abból az alkalomból, hogy hatvanhárom esztendős lett. Egysoros ünnepi interjút kérvén tőle, ezt mondotta nekünk:

— *Pénzem nincs vagyok.* Hatvanhárom esztendővel ezelőtt, mikor megszülettem, *sem volt egy vasam sem és most sincs...*

*

A Reggel Utazási Irodájának minden egyéni utazása olyan olcsó, mint a legolcsóbb társasutazás és olyan kényelmes és gondtalan, mint a legremekebb luxusutazás! (Telefon: 1-295-54 és 1-295-55.)

11.

Thomas Mann, ki évek óta bibliai regényét írja, most félbeszakítja sokkötetes munkáját és egy nagyobb novellával lepi meg olvasóközönségét. Ebből a novellából, amelynek címe *Lotte in Weimar* s mely, ha feltevéseim nem csalnak, alighanem *Steinné és Goethe szerelmi viszonyáról szól*, a budapesti közönség elsők közt kap ízelítőt, mert *a mester e hét szerdáján este felolvassa készülő beszélyének legizgalmasabb és legköltőibb részletét a Magyar Színházban.* Az előadást Ignotus Pál Thomas Mann méltatásával és József Attila a nagy íróhoz intézett ódájával vezeti be. Mann feleségével szerdán reggel érkezik és mint *Hatvany* Lajosék szállóvendége, egy napot tölt Budapesten, csütörtökön utazik tovább Bécsbe, ahol még aznap este felolvas.

*

Bizalmas, kényes ügyekben bel- és külföldön nyomoz, megfigyel, informál Hécey Pál magánnyomozó irodája, József körút 65. Telefon: 1-345-66.

12.

Ismeretes, hogy Haggenmacherék megvették a Lloyd-palotát, a lakóknak már fel is mondtak s állítólag tavasszal már meg is kezdik az épületnek szállóvá való átalakítását. A Pester Lloyd nyomdájának helyiségeiben — amint a *Notesz* értesül — *Európa legszebb mulatóhelye nyilik meg: a Parisien Grill költözik át* ide és félmillió pengős költséggel új Parisien Grillt akar itt csinálni...

(e. z.)

Teleki Pál gróf: „A nemzetek közti békés együttműködés nem nemzetietlenség!"

Szombathely, január 10.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vas, Sopron és Zala vármegyék cserkészszervezetei vasárnap közgyűlést tartottak Szombathelyen. A gyűlést *Pető* Ernő egészségügyi főtanácsos nyitotta meg. Miután a kormányzót, a belügyminisztert és a kultuszminisztert üdvözölték, megválasztották védnöknek a jelenlevő *Grósz* József püspököt, vitéz *Jány* Gusztáv tábornokot, *Liber* Béla főigazgatót, *Teleki* Béla gróf zalai főispánt és vitéz *Tamás* István zalaegerszegi polgármestert. *Éry* Emil, az országos cserkészszövetség üdvözletét tolmácsolta, majd *Teleki* Pál gróf tb. főcserkész vetett visszapillantást az elmult negyedszázadra. »A cserkészet — mondotta — *nem egyesület, hanem mozgalom, amelynek célja:*

jobb honpolgárok nevelése.«

Megemlékezett a magyar cserkészek dicsőséges külföldi szerepléseiről és elmondta, hogy *a gödöllői jamboree rendezését ellenezte.* A jamboree a cserkészet reklámja, amelynek itthoni rendezése

használ lehet az országnak, de nem a cserkészetnek.

Most már mindenki látja, hogy *a jamboree sokat ártott.* Elismeri, hogy a gödöllői jamboree külföldön használt a magyar népnek, de *a cserkészet szenvedett általa* és újból kellett kezdeni sok mindent. Először is ki kellett küszöbölni a társadalomból azt a felfogást, amely a cserkészetet *rossz értelemben vett nemzetköziséggel vádolja.*

A nemzetek közti békés együttműködésen alapuló munka még nem nemzetietlen nemzetköziség!

A cserkészetnek nem szabad semmit követelni sem az államtól, sem a társadalomtól, hanem önmaga erejéből kell mindent előteremtenie. Végül tisztújítást tartottak és a cserkészkerület elnökévé újból *Pető* Ernőt választották.

Repülőgéppel érkezik ma és mindennap a SCAMPI az „Osteria Lido"-ba IV, Gróf Károlyi ucca 26 Telefon: 1-862-82

Elegánsan és jól táncolni 3 különóra alatt megtanulhat Gerő Ilona magániskolájában. Egyéni módszer! Ritmus és stíluskorrekció. Új cím: VI., Teréz körút egy/c. II/5. Telefon: 1-185-30. Mérsékelt tandíj!

A régi pianinó elfedte a zongorázót! MUSICA zongoragyár szenzációs újtípusú KIS PIANINÓJA mindössze csak 96 cm magas! A MODERN LAKÁS HANGSZERE! 7 oktáv, teljes hangerősség! Gyári új hangszer ára P 875.- ab Budapest. Nagy részletfizetési kedvezmények! Tekintse meg kirakatunkat! Eladási termek: Budapest, VII., Erzsébet körút 43 (Royal). Telefon: 1-450-63

VÍGSZÍNHÁZ KÁVÉHÁZ »GRILL«-ben DAISY AND BABY KÉT ZONGORÁN JAZZ! TÁNC! Minden vasár- és ünnepnap 5 órai tea-tánc!

Megnyilt a NEMZETI KASZINÓ nyilvános étterme * Különtermek esküvők és estélyek részére.

A Svábhegyi Szanatórium csíramentes, napfényes, subalpin levegőjén pompásan gyógyulnak az akut és krónikus légzőszervi megbetegedések. Inhalatórium. Solekamra, modern belégző apparátusok. Mérsékelt utoszezón-árak. (Igazgató-főorvos: Dr. Györki Béla.

„HARC!“

KÉKKERESZT, VAGY MIT AKARTOK?

(A Reggel tudósítójától.) Agitátoriskola. Nem valami gyármögötti bozótos periférián, nem: *a Belváros kellős közepén.* Előadással, programmal, iskolateremmel, tantárgyakkal. Elől bolt, *a titokzatos kékkeresztes könyvesbolt,* hátul rosszul világított hosszú terem, széksorokkal és néhány asztallal. Hátul, a bejárattal szemben *plafonig érő pajzs,* rajta a felírásnélküli, négyméteres, *néma kék kereszt.*

Minek a jelképe itt a kék kereszt? Erről a terembe egyre özönlő fiatalságnak is csak homályos sejtelmei vannak...

A teremben nincs meleg, a levegő mégis izzik. Szenvedélyes szavak röpködnek; mindenki lázas, lelkesült, *túlfűtött.* Jól körülnézünk: *nem azok az arcok, akiket a legkülönbözőbb szélsőséges jelszavakkal handabandázó »gyűléseken« láttunk.* Nem *»napidíjas«* összeesküvők: a fiatalság és a rajongás tüze ég a szemekben. Újabb és újabb vendégek érkeznek: *az agitátoriskola növendékei. Mindnek a gomblyukában az ismert pajzs.* A bejárat előtt *hatalmas luxusautó* áll meg hangtalanul. Öten szállnak ki belőle, négy ferfi és egy

szilbundás, rendkívül csinos, fiatal hölgy:

energikus szempár, kisportolt fiús termet, melegfényű, barna haj. Cseppet sem zavarja a sok férfif felé illanó tekintete, nyugodt léptekkel halad át a sorok között. A most érkezetteknek már *karszalagjuk is van.* A bentlévők *Hitler-módra, levegőbe lendített karral,* furcsa szóval köszönnek:

— *Harc!*

Odasúgok egy mellettem álló fiatalembernek:

— Kik ezek?

Gyanakodva az arcomba néz:

— *Nem tudod, bajtárs? A vezetők.*

— Ismered őket névszerint is?

A vezetők közben elhelyezkednek a nagy pajzs előtt, levetik kabátjukat.

— *A hölgyet nem ismerem,* — mondja informátorom — *csak azt tudom, hogy a női szervezet vezetője.* Az egyik férfi dr. *Paulik Elemér szülész-nőgyógyász, volt egyetemi tanársegéd.* Ő a propagandafőnök. A másik *Riesz* Lajos, a harmadik dr. *Sztankay* András. Többet én sem tudok felőlük...

Ennek a most megnyíló agitátoriskolának, budapesti kerületenként öt, pestkörnyékről 10, összesen tehat

80 növendéke van.

Valamennyien megjelentek. Elhelyezkednek. *Jól és kevésbé jól öltözöttek.* Egyiket megismerem: *műegyetemi tanársegéd.* A mellette állónak kezén látszik, hogy *gyári ifjúmunkás.* Most újabb *karfelemelés* következik. Vigyázzba állnak és kórusban elmondják a magyar Hiszekegyet. Aztán a nőgyógyász-propagandafőnök lép elő.

— *Kékkeresztesek! Bajtársak!* — kezdi. — *A túloldal felkészült a szó harcára és ezt a harcot nekünk is fel kell venni,*

amíg elkövetkezik a tettek ideje!

A liberalizmus és a demokrácia elavult módszereivel a mi harcunkat nem lehet megvívni. A fiatalság, amely annyit próbált már a saját bőrén, nem fogja tűrni, hogy mégegyszer rajta csattanjon az ostor.

Paulik doktor nem gyakorlott szónok, de szenvedélyesen átérez minden szót, amit kimond. És az egybegyűltek is átérzik, *fiatal életük egész felelősségérzésével hisznek benne.* Hogy miben? *Az a benyomásom, hogy még maguk sem tudják...*

Paulik most

bemutatja Bognár Elek színművészt,

aki nemrég szónokiskolát is nyitott. Jómegjelenésű, vállas fiatalember a színész.

— Hölgyeim és uraim! — szólal meg.

Úgy látszik nem tartozik a szervezethez. A mellettem álló fiatalemberhez fordulok:

— Mennyit fizetünk a Bognárnak? — kérdem otthonosan.

— *Havi kétszázat.*

Már benne is vagyunk a gyakorlati előadásban. Az első órán megtanultuk, hogyan kell azt mondani:

— *Kezét csókolom!*

Kétségtelen, hogy mint leendő agitátoroknak erre nélkülözhetetlen szükségünk lesz. Mert ezt az egyszerű, nőknek járó hódolatot bizony más hangmodulációval adjuk meg, amikor szeretjük, avagy tiszteljük a hölgyet, máskép az időskének és ismét máskép a fiatalnak. Sietve és elutasítóan, ha el akarunk surranni és áradó szívélyességgel, amikor ki akarjuk aknázni a véletlen találkozás örömét.

A színész mindent lejátszik: meg kell adni, elragadóan.

Tánc- és illem-iskolai hangulat kerekedik, néhányan mosolyognak.

— *A gesztusok roppant fontosak* — magyarázza a derék előadó. — A könyököt például nem lehet a test mellett tartani, ez gyáva szónokra vall... Mindenki jó szónok lehet, aki nem fél, csak a gyáva emberben marad benne a szó. . A bátor — beszél!...

Végül még néhány szó hangzik el az iskola programjáról. Az egyes kollokviumok: *A keresztény és nemzeti gondolat a támadás és védekezés szempontjából. — Az új gazdasági világrend. — A marxizmus tudományos cáfolata. — Politikai ismeretek.*

Az előadás után négyszem közé fogtuk az egyik vezetőt.

— Kételyeim vannak, testvér — mondom — szeretnék néhány kérdésre választ kapni.

Csodálkozó tekintet.

— *Kételyeid, bajtárs?*

— Igen — erősködöm. — Arról hallottam itt, hogy az út: a szembeszállás a liberális és kapitalista állammal, *az eszmény a rendi állam.*

Tudják vajjon ezek a lelkes fiatalok, hogy mi a rendi állam?

— *Az az állam, amely rendet teremt,* — hangzik a tüzes válasz.

— Nem tévesztik össze a... *rendőrállammal?*

— *Ma van rendőrállam! Mert csak rendőrrel lehet biztosítani a békét a szociális nyomorúságban.*

Nem merem megmondani, hogy ez a válasz, ha szellemesnek is látszik, kielégítőnek bizony nem mondható. De beszéljünk másról. Megkérdezem, hogy

azonosak-e az Abbazia-kávéház bűzbombás merénylőivel?

Határozott *»nem!«* a válasz. *Ez nem a mi módszerünk!* — folytatja. — *Komolytalan.*

A gyerekek még nem tudják, hová menjenek az indulataikkal és forrongó elégedetlenségükkel. Majd megtudják! A mi világfelfogásunk szemben áll a nyilasok névre horogkeresztelt, idegen eszmei importőrökkel...

— És a karlendítés?

— *Az nem eszmei, csak formai megnyilatkozás. Először az olaszok köszöntek így.*

— Mikor ragasztunk megint plakátot? — adom fel az ártatlan kérdést.

— Majd eljön annak is az ideje!

— *Még egy kérdés: kik az alakulat vezetői?*

— Egy öttagú direktórium.

— Kik ezek?

— *Nem tudom, nem tudjuk.* Ezt

titokban tartják

még előttünk is.

—És ki adja az anyagi támogatást helyiségre, plakátra, röpiratra, agitátor-iskolára? Hiszen ez sok pénzbe kerül!?

— *A tagok adják össze...* — hangzik kissé bizonytalanul a válasz.

Végül még megtudom, hogy *január 21-én este fél nyolckor a Vigadóban nagyarányú értekezlet lesz,* amelyen a tagok fényképes pártigazolvánnyal, a meghivottak pedig *csak 30 filléres belépőjeggyel* jelenhetnek meg. Az agitátoriskolában pedig hetenként kétszer lesz előadás. Az emberanyag kiváló, ez kétségtelen. Önzetlen, buzgó, hinni, harcolni vágyó fiatalemberek, akik becsületesebb, igazságosabb, emberségesebb magyar jövő után epednek.

De, hol a program, merre a cél, párt vagy személyi érdekek húzódnak meg a titokzatos szervezkedés hátterében, kik állnak a mozgalom mögött, milyen szellők dagasztják a vitorlákat?

— e kérdésre *nincs válasz. A programot ugyanis éppen úgy titkolják,* *méa a bajtársak előtt is, mint a mozgalom igazi célját, vezetőit és szervezőit...*

PERL
FÉLFEHÉR
KENYÉR
ÚJ ÁRA
36 FILLÉR

Hetvenötéves házassági jubileumát ünnepelte vasárnap

Vámosgyörkön a 105 éves Reismann József és 100 éves felesége

Vámosgyörk, január 10.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Ritka házassági jubileumot ünnepelt vasárnap Vámosgyörkön *Reismann József nyugalmazott uradalmi intéző és felesége.*

75 évvel ezelőtt kötöttek házasságot

és a férfi ma 105, az asszony pedig kereken 100 esztendős! A házaspár teljes egészségben érte meg a bibliai kort. A kedves kis falusi szobában csendesen pipázgatva válaszol az aggastyán *A Reggel* kérdéseire:

— *Meglennénk még, csak kicsit elnehezedtek a lábaim az utóbbi években. Bajunk semmi sincs, de a hideget bizony érezzük már mindketten. Hiába fűtünk akárhogy is, a lábunk csak fázik.*

Elmondják, hogy az unokájuk, *Frank Miklós vendéglős,* akinél laknak, *naponta felolvassa nekik az ujságot,* bár nem sokat értenek már a mai világ eseményeiből. Hét élő gyermekük van,

családtagjaik száma azonban az unokákkal és dédunokákkal együtt negyvenhárom!

Táplálékot keveset ~~vesznek~~ magukhoz, főleg a sült tököt, almát és kávét szeretik. Nyáron pedig sok gyümölcsöt, dinnyét és szőlőt. Reismann a 48-as időkre is egészen világosan emlékszik még. Szemtanuja volt az oroszok bevonulásának, politikai eszménye pedig *Deák Ferenc.*

— *Nem vagyok megelégedve a maiakkal* — mondja végül — *bolondok ezek uram, higgje el, mind egy szálig...*

Életúntsága miatt luminállal megmérgezte magát Magos Kálmánné,

a Grafikai Iparosok Főnökegyesülete igazgatójának felesége

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a *Teréz körút 35.* számú bérpalota házfelügyelőjének feltűnt, hogy a ház egyik nemrégi lakója, *Magos* Kálmánné, *már másfél nap óta nem mutatkozott. Magos* Kálmánné, aki a *Grafikai és Rokoniparosok Főnökegyesülete igazgatójának válófélben levő felesége,* a terézkörúti házban nyitott divatszalónt. A házfelügyelő, mikor *hosszas kopogtatás után sem kapott választ Magosné* szobájából, *rendőrt hívott,* a rendőr pedig lakatost és *felnyittatta a földszinti lakás ajtaját.* A hálószobában, a diványon,

felöltözve, szederjes ajkakkal, eszméletlenül feküdt Magosné.

Azonnal telefonáltak a mentőkért, akik megállapították, hogy *luminállal és allonállal mérgezte meg magát.*

A mérget már az előző este vette be,

úgyhogy az alaposan felszívódott szervezetébe és így állapota

életveszélyes, szinte menthetetlen...

Telefonáltak *Magos* Kálmánnak, aki nyomban megérkezett a helyszínre s feleségét a *Glück-szanatóriumba* vitette. Magosné három búcsúlevelet írt: az egyik *Nagy* Valér nyugalmazott miniszteri tanácsosnak szól, a másik barátnőjének, *Ritter* Bertának, a harmadik levél pedig néhánysoros írás a rendőrségnek. *Kérte, hogy ha lehet, ne boncolják fel.* Volt az asztalon egy vastag iratcsomó is, lezárt borítékban. Erre nagy betűkkel ráírta: *»Utolsó akaratom«.* Mint *Magosné* közeli barátaitól értesülünk, az úriasszony már hosszabb idő óta panaszkodott, hogy *életúnt, nincs semmi öröme az életben, csak gondja és szomorúsága.*

60 tábla 50.000 néző 1,000.000 kacagás!
DUNAPARTI RANDEVU
Royal Apolló

HIREK

— **Mérsékelt szél, száraz idő.** A Meteorológiai Intézet jelenti január 10-én délben 12 órakor: Nyugat-Európában enyhe és párás déli légáramlás uralkodik, az idő *borult* és *ködös* jellegűvé vált. Közép-Európa nagyrészén és Kelet-Európában még *hideg* és *viharos* az időjárás. Hazánkban az *északi szél már gyengült* és a hegyektől védett területeken egészen el is csendesedett. Néhány helyen kisebb *futóhavazás* volt. A hőmérséklet napközben is *alig emelkedett a fagypont fölé*, éjjel a talajmenti rétegben minusz 7—10 fokig szállt le. Hó csak a legmagasabb hegyeken van: a Kékesen 12 cm jeges hóréteg található. Budapesten vasárnap délben a hőmérséklet egy fok, a légnyomás 773 mm, gyengén süllyedő irányzatú. Várható időjárás a következő 24 órára: *Mérsékelt északkeleti szél, száraz idő. Az éjjeli fagy kissé erősödik, a nappali hőmérséklet nem változik.*

— **Rott Nándor veszprémi püspök átvette hivatalát.** *Veszprémből* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap átvette hivatalát *Rott* Nándor megyéspüspök, aki *hosszú ideig súlyos betegen feküdt*. Felépülése alkalmából számtalan *üdvözlőtáviratot kapott az ország minden részéből*

Ki lesz az új főpolgármester?

(A Reggel tudósítójától.) *Darányi* miniszterelnök hétfőn foglalja el hivatalát és

már déltájt fontos megbeszélést folytat a miniszterelnökségen Kozma belügyminiszterrel.

A miniszterelnök és a belügyminiszter tanácskozásán kétségtelenül *szóbakerül a székesfőváros új főpolgármesterének személye is,*

Sipőcz utódjának kinevezése e hét derekára várható.

A találgatások természetesen tovább folynak úgy politikai, mint városházi körökben. *A Reggel* értesülése szerint, a főpolgármesterséget illetően *a következő személyiségek* állnak előtérben: *Zsitvay* Tibor ny. igazságügyminiszter, a fővárosi Nepszervezetek elnöke, *Lázár* Ferenc királyi közjegyző, felsőházi tag, a kereszténypárt egyik vezéregyénisége, *Ripka* Ferenc ny. főpolgármester, aki most egyik városházi párthoz sem tartozik és —

Ferenczy Tibor,

a budapesti államrendőrség főkapitánya. Olyan *ideiglenes megoldás* is elképzelhető azonban, hogy a *főpolgármesteri teendők ellátásával átmenetileg a polgármestert bízzák meg.*

— **Halálozás.** Vasárnap délelőtt nagy részvét mellett temették el a rákoskeresztúri temetőben dr. *Perényi* Alfrédot, a budapesti ügyvédi kar kiváló és köztiszteletben álló tagját, akit feleségén és két leánygyermekén kívül a *Pollacsek, Szenes, Munk* és *Reismann* családok tagjai gyászolnak. A gyászszertartás után az Ingyenkenyér Egyesület nevében *Wertheimer* Manó ügyvéd méltatta az elhúnyt érdemeit. — Vasárnap délután *Gyula* egész társadalmának részvéte mellett temették el *Dobay Ferencet, a legrégibb vidéki ujságírót*, nyomdász és betűöntő mestert, a Békésvármegyei Takarék ügyvezető alelnökét, az ipartestület első elnökét. — *Feldmár* Rózsi, a Magyar-Olasz Bank tisztviselője e hó 9-én elhúnyt. Temetése ma, hétfőn, fél 2-kor a rákoskeresztúri izr. temetőben. — *Steiner Pálné* sz. *Kálmán Ilonka* vasárnap délután elhúnyt.

— **Művészi síremlékek Eichbaum-nál, V., Rudolf tér 3.**

— **A tavaszi vértisztítás régi fiatalító módszere** Szabadítsa meg szervezetét a mérgező téli salaktól Darmollal, mely emésztését enyhén szabályozza. A Darmol jó közérzést, fiatalos, karcsú testformát ad.

Londonból jött fiatal úrileány londoni egyetemi végzettséggel **angolt tanít és conversál.** Budapesi, IV., Veres Pálné u. 19, III. 2

Tárcsázzon 1-263-03-at, azonnal küldünk estélyi ruháját s másnap tisztítva, felfrissítve hazaszállítjuk!! Kulcsár és Huppert

SZÖKEVÉNY

IRTA: ERDÉLYI JÓZSEF

Megfogadtam, hogy nem írok több [verset,
de nem tudom megállni. Irni jó,
verset írni. Ugy vonz engem az írás,
a versírás, mint hajóst a hajó,
a csendes és viharos, mély, hatalmas,
égrenyílt tenger, magánosan is,
egy csónakon elindul, hátha útja
egy boldogabb, szebb, jobb világba [visz.

Világra menni volt mindig a tervem,
mióta csak az eszemen vagyok,
s tenni valami országra-világra,
örökreszóló szépet, jót, nagyot.

El kellett volna szöknöm kiskorom-[ban.
El is szöktem, tanyából faluba.
Azt hittem: ott a világ közepe,
a világ vége. Az volt a hiba.

Készülök télen, várom a tavaszt,
hogy indulok, majd várom a nyarat,
majd meg az őszt, míg betoppan a tél
s az út tavaszra, jövőre marad.
Egyszer csak, gyorsan beköszönt a tél,
az öregség nagy tele s énnekem
indulnom, mennem, futnom kell [világra,
esőben, hóban, fagyban, betegen.

— **Márkus Miksa elnökségének 25. esztendejébe lépett.** A Magyar Ujságírók Egyesületének elnöke, *Márkus* Miksa udvari tanácsos ebben az évben kezdi meg *elnökségének 25-ik esztendejét*. Ebből az alkalomból dr. *Tóth* László alelnök üdvözölte Márkust. Az ő érdeme, — mondotta— hogy *az egyesület megmaradt a sajtószabadság szilárd talaján és megőrizte nemes hagyományait*. Kéri *Márkus* Miksát, hogy maradjon meg továbbra is az ujságírók élén. *Márkus* Miksa elérzékenyült szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért. Azt kívánja magának, — mondotta — hogy az egyesület teljes bizalmával adhassa át utódjának az elnökséget, addig azonban *változatlan hűséggel küzd a sajtószabadságért és az ujságírók érdekeiért.*

— **A budapesti antibolsevista komité** vasárnapi alakuló ülésén dr. *Darás* Sándor ny. főtanácsos bejelentette, hogy a külföldön, valamint legutóbb Szegeden megalakult komiték mintájára, felekezeti, politikai és társadalmi különbség nélkül a budapesti szervezet is megkezdi működését. *Zimányi* István felolvasta a komité szervezeti szabályait, majd megválasztották a tisztikart. Elnök: *Incze* Kálmán ny. vezérkari ezredes, ügyvezető alelnök dr. *Darás* Sándor ny. főtanácsos, alelnökök: *Döry* Ervin főfelügyelő, dr. *Kalona* Fülöp és dr. *Nagy* István, főtitkár *Török* László, titkár *Zimányi* István. Dr. Javorniczky Jenő a KANSz vezértitkára azt kívánta, hogy az elnökség a napi politikán felülemelkedve, a bolsevizmus veszedelmével szemben tömörítse az egész magyar társadalmat. Incze elnök bejelentette, hogy a komité *jövő vasárnap a Vigadó nagytermében nagygyülést tart.*

— **Négyen pályáznak a kiskunfélegyházai polgármesterségre.** *Kiskunfélegyházáról* jelenti *A Reggel* tudósítója: A megüresedett polgármesteri állásra hirdetett határidő *szombaton* letelt. Négyen pályáznak: *Ring* József dr. pénzügyi tanácsnok, helyettes polgármester, *Szintén* György dr. ny. gazdasági tanácsnok, *Lőrincz* Lázár dr. ügyvéd és *Kanyó* József dr. szellemi szükségmunkás. Mindannyian kiskunfélegyházi születésűek és helybeli lakosok.

— **Győrben leesett a vonatról, de csak Esztergomban vette észre, hogy eltört a bordája.** *Győrből* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Lengyel* Gyula államvasúti műszaki altiszt Győrben leesett a mozgó vonatról. Miután fájdalmat nem érzett, nem is tulajdonított nagyobb jelentőséget balesetének és *szolgálatát tovább ellátva, folytatta útját Esztergom felé*. Alig érkezett meg a vonat az esztergomi állomásra, *Lengyel hirtelen rosszul lett, majd eszméletlenül összeesett*. Kórházba vitték, ahol megállapították, hogy *súlyos bordatöréseket szenvedett.*

— **Lakásváltoztatás alkalmából** külön gond, hogy a régi rádió az új lakásában lévő áramfajtával működik-e? Ennek a kényelmetlen, költséges átalakításokkal vagy cserével járó problémának egyszersmindenkorra végét veti az, aki rádiókészülék vásárlásánál az új univerzális Orion 22/u, Orion 30/u és Orion 44/u jelű készülékek közül választja ki készülékét. Ez a három típus minden áramfajtához megfelel és egyenárammal, váltóárammal is jól működik.

— **A lengyel Kárpátokban sportol a holland trónörökösnő és férje.** *Varsóból* jelentik *A Reggelnek: Julianna* holland trónörökösnő és férje, *Lippe Biesterfeld Bernát herceg* vasárnapra virradó éjszaka a Kárpátok északi lejtőjén levő *Krynica* lengyel fürdőhelyre érkezett. A fiatal pár »Sternberg gróf és neje« néven utazik. Egyébként *Jan Kiepura* tenorista szállodájának fejedelmi lakosztályát bérelték ki és *három hétig* maradnak Krynicán, ahol *téli sporttal töltik az idejüket*. Kíséretükben van a holland királyi ház minisztere és három titkár.

Vasárnap temették el Somlyó Zoltánt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnapi verőfényben temették el a legborúsabb magyar költőt, *Somlyó* Zoltánt, akinek egész életében nem jutott se verőfény, se boldog vasárnapi béke... A rákoskeresztúri temetőben gyültek össze egyszerű koporsója körül barátai, tisztelői, olvasói. Nem voltak túlsokan!... *Hevesi* Ferenc rabbi végezte a gyászszertartást és mondott beszédet, nemcsak hitfelekezete, de az Izraelita Magyar Irodalmi Társaság nevében is. *Peterdi* Andor beszélt ezután a különböző testületek Istenhozzádját tolmácsolva és *Halmi* Bódog mondott megrázó szavakat, szinte *emlékbeszédet tartva* a küzdelmes életű költő fölött, az Irók Gazdasági Egyesülete nevében. Végül *Barát* Endre búcsúzott *Somlyó Zoltántól a fiatal költőnemzedék nevében — versben.* Búcsúzó énekéből való ez a strófa:

Mogorva volt, borús szavú,
De szive színarany,
S látta: mennykék az ég, s a nap-
Sugárnak arany színe van,
Varázslámpás szeméből szint'
Fényt kapott a setét,
S ha dalolt róla, csoda-mód,
Tündökletes palota lett
A Kruspér ucca hét...

— **Szerdán, 13-án** folytatják a 37. m. kir. oszt. sorsj. húzását. A megújítási összeg: egész 28, fél 14, negyed 7, nyolcad 3.50 pengő és a megállapított 30 fillér költségátalány a *húzás előtt* megfizetendő, különben a nyereményigény és *minden más jog elvész*. A nyerési esélyek osztályról-osztályra emelkednek.

— **Megnyílt a Nemzeti Kaszinó** nyilvános étterme, új vezetés alatt. Az előkelő cégér alatt működő étterem a legkényesebb igényeket is kielégíti.

— **»Elmulatta utolsó pénzét, aztán szögeket nyelt«** győri hirünkre Szaszarádi István hajófőszakács annak a megállapítását kéri, hogy nem állástalansága, hanem családi okok miatt akart öngyilkos lenni és előzőleg nem mulatott a vendéglőben.

— **Autókarambol a Berlini téren: megsérült egy állatorvos.** Vasárnap a Berlini téren egy kéktaxi, amelyben dr. *Jáneshegyi* Gyula székesfővárosi állatorvos ült, összeütközött az IBUSz egyik teherszállító autójával. *Az összetört üvegek az állatorvost fején és arcán megsebesítették, a sofőröknek nem történt bajuk.* A kihívott mentők Jánoshegyi doktort bekötözték és lakására szállították.

Vasárnap délelőtt a Kossuth Lajos uccában kárpitosszegeket nyelt egy állástalan magántisztviselő

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt az ünnepi forgalmú Kossuth Lajos uccán egy középkorú, magas férfi *hirtelen a gyomrához kapott és összeesett*. A mentők magához térítették és akkor elmondta, hogy *kárpitosszegeket nyelt. Veres* Istvánnak hívják.

— Öngyilkos akartam lenni, mert már

hónapok óta állás nélkül vagyok, január 1-én pedig a lakásomból is kitettek

— mondta. — Az uccán csatangoltam, hulladékot ettem, *kapuk alatt, kávéházak forgóajtaja előtt töltöttem az éjszakát.* Nem bírtam tovább.

A mentők a Rókus kórházba szállították, ahol *azonnal megoperálták. Nagy csomó kárpitosszeget vettek ki a nyelőcsövéből és a gyomrából.* Állapota a műtét után *javult.*

— **Visszakapja önkormányzatát a szolnoki Gazdák »Egyetértés« Köre.** *Szolnokról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Ismeretes, hogy a belügyminiszter *politikai okokból egy évvel ezelőtt felfüggesztette a szolnoki Gazdák »Egyetértés« Körének önkormányzati jogát.* Most, néhány nappal ezelőtt megjelent Szolnokon *Szentiványi* Lajos, a kisgazdapárt igazgatója és *Gergelyffy* Gáborral, a párt helyi elnökével együtt fölkereste *Borbély* György főispánt, aki közölte velük azt az elhatározását, hogy az ügyben rövidesen *előterjesztést tesz a belügyminiszternek.*

— **Házasság.** Kajtár Magdolna és Nádas János István házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.) — Gallner Ferenc dr. székesfővárosi főjegyző, a városgazdasági ügyosztály közbecsülésnek örvendő, kiváló vezetőhelyettese és Aszlán Baba házasságot kötöttek. — Szücs Lajos vendéglős és özv. Papp Lajosné pénteken tartották esküvőjüket a turkevei református templomban.

— **A pesti izr. hitközség közgyülése a bolsevizmus elleni küzdelemről.** A pesti izr. hitközség vasárnapi közgyülésén *Stern* Samu elnök kegyelettel emlékezett meg a magyar közélet halottairól, *Frigyes* főbercegről, *Gömbös* miniszterelnökről, *Balthazár* püspökről, *Sipőcz* főpolgármesterről és *Lieber* alpolgármesterről, továbbá dr. *Feleky* Géza és *Somlyó* Zoltán elhúnytáról. A hazai zsidóság — úgymond — egybeolvadva az egész magyarsággal, mint rész az egészben, gondok és aggodalmak között is reménykedve várja vezetőit s a haza sorsának jobbrafordulását és minden munkáját, tehetségét a jobb jövő kivívásának szolgálatába állítja. Beszámolt az elnök *a bolsevizmus ellen folytatott küzdelemről, amelyben a hazai zsidóság minden erejével kiveszi részét, végül óvást emelt a jobboldali szélsőségekkel szemben, amelyek a zsidóság elleni gyülöletet terjesztik.*

— **Schmoll-Pasta újjávarázsolja a kopott bőrt!**

— **Szamárfül** címen most jelent meg Lovászy Károlynak, a népszerű költőnek szellemes, újszerű kiállítású érdekes gúnylapja. Ára 50 fillér.

Székrekedés? DARMOL a kedvelt és bevált hashajtó.

— **Vasárnap este Budapestre érkezett Rod la Roque.** Vasárnap este ½9-kor az Orient Expresszel *Budapestre érkezett Rod la Roque*, számtalan hajdani némafilm délceg, szívrabló hőse, *Bánky Vilma férje*. Rod la Roque a hangosfilm megjelenése után *nem kapott szerződést*, nagyon sok népszerű és istenített kollégájával együtt *vissza kellett vonulnia a magánéletbe*. Ez nem esett túlságosan nehezére: *ekkor már hatalmas vagyona volt, jó pár millió*. Most egész esztendőben utazgat, Budapestet is sűrűn szokta meglátogatni.

— **A sajtó köréből.** *Berkes* Róbert dr. kormányfőtanácsos, a Központi Sajtóvállalat lapjainak igazgatója, aki eddig az *Uj Nemzedék* szerkesztéséért is vállalta a felelősséget, most a vállalat *ügyvezető igazgatója* lett. Ugyanekkor *Saly* Dezső, az *Uj Nemzedék* főszerkesztője, mint *felelős szerkesztő* is jegyzi a lapot.

A Váci uccában elütötte egy autó vasárnap délelőtt báró Thain Albinnét — nem engedte, hogy a mentők hozzányúljanak

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a Váci utca 14. előtt az *AC 833* számú autó elütötte *özvegy báró Thain Albinnét*. A mentők pillanatok alatt a Váci uccában voltak, akkorra azonban az özvegy báróné már felállt a földről és noha *több sebből vérzett, arca, karja tele volt zúzódásokkal, nem engedte, hogy a mentők bekötözzék*. Mikor a mentőorvos mégis közeledett feléje kötőszerekkel, hangos kiáltozásba tört ki, majd *beugrott a közelben várakozó saját autójába* és Munkácsy Mihály utca 23. alatti lakására hajtatott.

— **Megalakult a piaci kereskedők egyesületeinek szövetsége.** Vasárnap délután tartotta alakuló közgyülését a *Vásárcsarnokok és Piacok Kereskedoi Egyesületeinek Szövetsége*. *Nagy* Béla elnöki megnyitójában rámutatott a csarnoki és piaci kereskedők nehéz gazdasági helyzetére, sürgette a *helybér- és zárórakérdés*, valamint *a szociális biztosítás problémájának* sürgős megoldását. *Ezeknek a feladatoknak és a felmerülő új kérdéseknek megoldása lesz az új egyesület célja*. Ezután *Fischer* András előterjesztette az új egyesület alapszabályait, melyet egyhangúan *elfogadtak*. Elnökké *Nagy* Bélát választották.

— **A Reggel** 1936 október 19-i számában »Elfogták az esküvői, gratuláló tolvajokat« cikkben Spitz Lajosnéról közölt adatok téves információn alapultak.

— **A volt cs. és kir. 32. gy.-e.** (Budapest volt házezredes) Violás-csoport tisztjei hétfőn este az Erzsébet királyné-ban összejövetelt tartanak.

A legaktuálisabb könyv!

Százéves harc a választójogért

(Karok és Rendek — Kossuth törvénye. - Obstrukció a választójog megszűkitése ellen (1872). — Adócenzus (1874). — Az erőszak és vesztegetés megfékezése ellen (1899). — Darabontok. — Pluralitás. — A csonka parlament választójoga (1913). — IV. Károly választójoga. — 1918. XVII tc. — Általános titkos (1919). — Bethlen rendelete. — Nyilt és titkos (1925). — Gömbös)

Lázár Miklós
nevezetességével irta:
Vértes István

144 oldal! 50 fillér!

A vételár és 12 fillér portó ellenében szétküldi: A REGGEL Kiadóhivatala (Mussolini tér)

Ma bírái elé áll a »lélektani rejtély«:
az ócskavaskereskedő gyilkosa és menyasszonya, az újpesti vajda lánya

(A Reggel tudósítójától.) Ma, hétfőn reggel vezetik a fegyőrök végtárgyalásra, a törvényszék Márton-tanácsának emelvénye elé *Varga Pált, az újpesti cigánysor Don Juanját, aki novemberben vasdoronggal szétverte a Kresz Géza-uccai ócskavas-telepen Streisinger Ernő kereskedő fejét*. A rablógyilkos cigánylegény hivatalból kirendelt védője, *Szentpétery* Gyula ügyvéd elmondta *A Reggel*-nek, hogy

Varga megváltoztatta a vallomását.

Most már azt erősítgeti, hogy ő csak lopni akart és nem megfontolt szándékkal gyilkolt.

— Lélektani rejtély ez a cigány — mondja a védője —

sohasem fordult elő a gyakorlatomban jámborabb lelkü ember...

Csak három elemit végzett, de igen értelmes és vallásosnak is látszik. Nem is értem: hogyan követhette el ezt a szörnyűséget? A héten is mindennap meglátogattam a fogházban. A saját *élethalál* kérdése nem is érdekli, folyton azt firtatja:

mi lesz Katóval?

»*Kató nem tudott semmiről*« — erősítgeti izgatottan. Majd azt kérdezi: *lesz-e védője Katónak is*...

Katót, akinek a sorsát annyira a szívén viseli a gyilkos cigány, *Czeiláth* Árpád ügyvéd védi. Ugyanesak hivatalból kirendelve. A védő ezt mondta *A Reggel*-nek:

— *Balog Katót orgazdasággal vádolja az ügyészség*. Szerintem legfeljebb *tulajdon elleni kihágásról* lehet szó! Varga *hihedt kártyás* volt és Kató azt is gondolhatta, hogy nyerte a pénzt.

Érdekes, hogy

Balog Kató apja, az újpesti cigányvajda még egyszer sem volt lánya védőjénél.

A cigánynép gyanakvó természetű: azt hiszik, hogy az ügyvéd *pénzbe kerül*... Nem értik, hogy a kirendelt védő tiszte nem jár díjazással. *Balog Kató egyébként még csak huszadik évében van... Elmentünk a Kresz Géza uccai ócskavastelepre is*, amely mindössze egy hétig volt »haláleset miatt zárva«. Most

a meggyilkolt kereskedő fivére dolgozik a telepen,

csak a személyzet létszáma növekedett: azért, hogy a kereskedő *sohase maradjon egyedül* az udvar végében álló irodában.

ROCKEFELLER ÉS MAGYARORSZÁG

— Levél a szerkesztőhöz —

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur! Mindenkor érdeklődéssel olvasom a magyar sajtóban, amikor arról ad hírt, hogy *külföldön valamilyen kellemes vonatkozásban emlékeztek meg Magyarországról*. Kis nép vagyunk, a sors csapásai alatt nyögünk,

ugyanesak szükségünk van arra, hogy a nagy népek tudomásul vegyék értékünket.

S úgy látom, nincs okunk panaszkodni! *Legalább is a multhoz viszonyítva, midőn azt sem tudták rólunk, hogy a világon vagyunk*. Megerősödik bennünk az igazság feltörésének hite, amikor egy-egy nálunk járt idegen szíves és kedves szavakkal hirdeti, hogy *nyugati kultúrát és évezredes kultúrnépet talált és szeretett meg a kelet peremén*. Ilyenfajta megemlékezésekben azonban gyakorta *nem domborodik ki kulturális jelentőségünk*. Éppen ezért fokozottabb figyelmet érdemel kulturális tevékenységünk és erőfeszítésünk szakavatott külföldi méltatása. Engedje meg, hogy felhívjam figyelmét

az amerikai Rockefeller Alapítvány

most megjelent 1935. évi részletes jelentésére. Ebben a 479 oldalas kötetben az alapítvány vezetősége arról számol be, hogy mit végzett abban az esztendőben. Munkájának mértéket eléggé tükrözi, hogy *1935-ben szerte e világon 12,724.439 dollárt fordított céljának megvalósítására*. Ez pedig nem más, mint »az emberiség üdvének előmozdítása.«

Magyarország tizennyolcszor szerepel ebben a jelentésben!

1935-ben az alapítvány 49.992 dollárt adott magyar tudományos és közegészségügyi célra. Köztsmert, hogy az *Országos Közegészségügyi Intézet annakidején az alapítvány nagy anyagi segítségével létesült és kezdte meg munkáját. Elsősorban az egészségügyileg beteg falu talpraállítását*. Ma már gyógyul a falu. S ebben nagy része van az alapítvány állandó anyagi támogatásának. *E segítségen felül 1935-ben öt magyar ösztöndíjas is élvezte az alapítvány nagylelkűségét*. A terjedelmes kötetben alig van egyéb számoknál és tényeknek felsorolásánál. Ezért különösen számot tesz, hogy ebben a világ kezén forgó jelentésben *meleg elismerés* olvasható rólunk. Csaknem teljes oldalon foglalkozik az *Országos Közegészségügyi Intézet* működésével és megállapítja, hogy

»ebben az intézetben kiváló tanító munka folyik«.

Minthogy az alapítvány nagyon is fukarkodik a díseréttel és jelentése a világ minden valamirevaló tudományos intézetébe s könyvtárába eljut, nem szükséges bővebben magyarázgatni, hogy mit ér a magyarságnak ez az elismerés. Vagyok stb.

Cavalier József dr.

— **Villamos főzés, fánksütés, háztartási készülékek bemutatása.** A farsangra való tekintettel a Honvéd u. 22. Elektromos Kiállításon a *szerdán d. u. ½6 órai* bemutató előadáson és a minden *hétfőn, csütörtökön, pénteken d. e. ½10 órai* főzési gyakorlatokon *szalagos farsangi fánk* sütését és a villamos háztartási készülékeket is bemutatják. Belépés, ruhatár díjtalan.

GENERAL MOTORS **OPEL**

Kadett

P 4.400

Nemzetközi Gépkereskedelmi rt.
V., Vörösmarty tér 4. Telefon: 1-830-88

— **Meggyilkoltak és kútba dobtak egy fiatal böhönyei gazdát.** *Nagykanizsáról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délelőtt *Böhönye* községben *Szántó* János udvarán levő kútban megtalálták a néhány nappal ezelőtt eltűnt *huszonkétéves Szántó Ferenc holttestét*. Szántó Nagykanizsán volt állásban, karácsony után hivatalában szabadságot kapott és *hazautazott szüleihez Böhönye községbe*. Szabadsága letelte után *nem tért vissza Nagykanizsára* és amikor hivatalából érdeklődtek szüleinél, azt a felvilágositást kapták, hogy Böhönyéről elutazott. Vasárnap aztán *megtalálták a szülők házuk udvarán levő kútban fiúk borzasztóan összezúzott holttestét*. Az a gyanu, hogy a községben levő fiatalemberek *bosszúból ütötték agyon a fiatal Szántó Ferencet*.

Nagy tűz pusztított vasárnap a komáromi Friedler-gyárban

Komárom, január 10.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap *a Friedler-féle lenfeldolgozó gyárban óriási tűz pusztított*, amely egy villanymotorból kipattanó szikra folytán keletkezett. A komáromi tűzoltóság *ötórai megfeszített munkával tudta csak a tüzet elolltani:* 700 kiló tiszta len pusztult el.

— **A mozdonyvezető ébersége mentette meg a kunszentmiklósi vicinális utasait.** *Kunszentmiklósról* jelenti *A Reggel* tudósítója: A fülöpszállás-kunszentmiklósi vicinális vonat igazgatósága vasárnap bejelentette a rendőrségen, hogy a vonalról *huszonnyolc talpfát ismeretlen tettesek ellopták*. Az egyik vonat mozdonyvezetője utolsó pillanatban vette észre, hogy a vonalat megrongálták, *gyorsan fékezett és igy megmentette a vonat utasait a súlyos szerencsétlenségtől*.

— **A tábla megsemmisitette a 6 hónapra ítélt nagykanizsai állatexportőr börtönbüntetését.** *Nagykanizsáról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Érdeklődést keltett a város társadalmi életében egy bírósági ítélet: *a királyi itélőtábla megsemmisitette Wellner Zoltán gazdag nagykanizsai állatexportőr 6 hónapos börtönbüntetését. Wellnert* az ügyészség nagyösszegű *külföldi valuta eltitkolásával* vádolta s ezért hozta ellene a törvényszék a súlyos büntetést. A fellebbezési bíróság *a terhelő bizonyítékokat nem találta kielégítőnek*, ezért az ítéletet *megsemmisitette és a törvényszéket uj itélethozatalra utasitotta*.

— **A január 15-i riporterbál** a Rádius filmszínházban Bus Fekete László: »Szerelemből elégtelen« című darabjából Amerikában készült filmjével kezdődik. A főszerepeket Loretta Young, Janet Gaynor, Constance Bennett, Simone Simon, Lukács Pál játsszák. Utána taxin viszik át közönségét a bálba, amelynek jegyeit és meghívóit a Newyork kávéházban lévő báliroda máris árusítja.

Bálokon, házimulatságokon
nélkülözhetetlen
RAJNA TOKAJI BORA
Kapható minden jobb csemegeüzletben és
Rajna Tokaji Bortermelők lerakatában VI., Teréz körút 1/c. Hegedüs Sándor ucca sarok. Telefon: 1-219-69.
Ajándékcsomagok külföldre való szállitását vállaljuk.

1937 frizuradivatja: hamvasszőke, egész rövid, loknis haj

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap *nagy napja* volt a magyarországi — sőt *túlzás nélkül merjük állítani: az európai!* — fodrásziparnak. Az összes magyarországi hölgyfodrászegyesületek, *»az úrifodrászegyesületek erkölcsi támogatásával«* vasárnap rendezték meg a budai Vigadóban fésülő- és ondulálóversenyüket, utána pedig a fodrászbált. Már fél 4-kor özönlenek a frakkos fodrászok és estélyiruhás fodrászhölgyek, manikűröskisasszonyok és magánvendégek a budai Vigadóba. Feltűnik, hogy az elegáns hölgyek között *nagyon sok olyan van, akinek a földigérő estélyiruha mellett vadul és ijesztően lóg a nyakában hosszú és fésületlen haja.* Ne tessék félreérteni, ez nem a »suszter rossz cipőben jár« eset analógiája, hanem *a kócos hölgyek a verseny modelljei,* ők csak néhány óra mulva jelennek majd meg a közönség előtt remek, újonnan készült legmodernebb frizuráikkal.

17 ország küldte el fodrászait a magyar versenyre,

amelynek nagy jelentősége van: ha nem is itt határozzák el a jövő évi frizuradivatot, de *itt mutatják be a nyilvánosságnak legelőször.* Kattognak az ollók, sisteregnek a vasak, időnként fel-felszisszennek a modell-áldozatok, göndörödnek a hajak, csavarodnak a loknik. Olimpiai mintára az idén *csapatversenyeket is rendeznek*

A versenyhelyiség mellett kiállítási terem van. Sok modern, furcsa, hajszárító és tartósonduláló eszköz. Első pillanatra a bonyolult, nikkeltől csillogó »műszerek«, ollók és gépek között *műtőben* képzelné magát az ember, de aztán, ha jól körülnézünk, *még ijesztőbbnek találjuk a látványt* és a szerszámokat inkább *középkori kínzóeszközöknek, hüvelykszorítóknak és homlokpréseknek képzeljük.* Jelenthetjük egyébként a hölgyeknek, hogy

az idei divatos hajszín a hamvasszőke lesz

és mellette — *második helyen bár* — de *nagy divat marad a bronz is.* A frizura: *egész rövid haj, száműztek minden rollnit és az idei farsang nagy divatja a lokni lesz.*

)(**Couture ruhaszalón,** Váci ucca 34., III. 17., olcsó modelleladásait megkezdte.

Két szép kiállítás

Egy szentesi tanyáról jött az a csomó kép, ami tegnap óta az Ernst-múzeum termeit megtölti. 73 éves, keményfejű, csudaszemű székely küldte őket: *Koszta József mester, a mai magyar piktúra egyik legmagyarabb festője.* Rokona Goyának, testvére Munkácsynak, de e mellett teljesen egyéni, senkihez sem hasonlítható. Túl van az ötvenen, amikor igazán felfedezték és ma fiatalabb, mint valaha. Színeit a lélek kohójának izzása ragyogtatja, fehérei vakítják a szemet. *Szenvedély feszíti minden vásznát,* fáradhatatlanul áldoz örök szerelmének: a magyar rögnek, a magyar égboltnak, a mezei virágnak s a mezők leányai kék pruszlikjának, lángolópiros kötőjének. *Igen nagy sikere van.*

*

És sikere van egy homlokegyenest ellenkező természetű piktornak is: *Diener-Dénes* Rudolfnak. Ez az első, nagy bemutatkozása; közben *beleőszült a keserves harcokba.* E kiállítása után többet nem tehet majd megtagadni tőle az elismerést. Opálosan gomolygó színeinek, költői hangulatú vízióinak sok kedvelője lesz, mert *képei őszinték és a lélek apró rezdüléseit is tisztán festői eszközökkel érzékeltetik.*

(Nyilas-Kolb Jenő)

)(**A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület segitség-tanfolyama!** A BÖME első segiteég-tanfolyamát január 18—23-ig (hétfőtől—szombatig) mindennap d. u. 6—½8-ig tartja. Jelentkezés levelezőlapon (Markó ucca 22).

JOSSUA RICHARDNÉ
Kalap »Roth Margit«

(Angelo felvétele)

Januári közjáték

Közjáték: szószerint. *Két felvonás között halkított zenekarral szórakoztat a divat.* Mögöttünk a félidény báli és déltengeri kollekciója, előttünk a nagy drámai ütközőpont: a tavaszi ruha bevonulása a böjttel egyidőben — összes kérdőjeleivel, csatározásával és végül mindig is adódó megoldásaival. Most azonban *szélcsend* — és mégis,

a figyelő sok mindent lát ma is az eseménytelen porondon.

A tavasz előreveti fényét *szalmakalapok* formájában, amelyek ezúttal már nemcsak a Riviérára, de bizony *Budapestre is szólnak.* Emitt egy *fénylő papírpanama,* gondolatnyi grosgrain-plisszé a szélén, nyitott harang, elől szív-vonalú betüremléssel, amely *Medici Mária főkötőire emlékeztet,* annál is inkább, mert annyira *hátul viselik,* mint ahogy azt a híres reneszánsz királyné cselekedte. Amott egy tengeriszélfujta, *újromlú skót sapka* szőrös préselt nemezből, önérzetes kis türkizszalag-lobogóval. Lakkozott szalmából tányérlaposságú torreádorsapka sötét ciklámenlila bársonycsavarral, amely harcias, mint a magasba emelt tőr... Általában, itt jegyezzük meg,

a fejdíszeket is állítják az esti frizurákra.

Kemény kis szalagcsokrok, paradicsomtűzékek és egyéb tollforgók úgy vibrálnak a lapos fürtökbe és dudorokba préselt női fejek felett, mint egy-egy színes láng. Emellett kiugrott Párizsban az a farsangi szokás, hogy

valami meglepetés legyen az esti ruhán.

Valami váratlan, ami azonban oly kellemes és mai, hogy azt rögtön helyeselni kell. Például szép, diszkrét *fekete nagyestihez — mustársárga antilópkesztyű és egyetlen mustársárga kamélia* az esti boleró szívtájéka alatt. Vagy *ugyanez a bordeauxi bor színében.* Bőrről lévén szó, a párizsi divatkrónika följegyezte, az *eddigi bálok legszenzációsabb belépője egy világoskék svédbőr reneszanszkabát volt — földig — ezüst, paszományutánzó kihímzéssel.* A paszomány általában *sokat szerepel Párizsban* délutáni ruhákon, sőt,

ami egészen új: ismétlődik az antilópeszkarpen-cipőn.

Néha keskeny lakkcsík díszíti úgy a délutáni eszkarpent, mintha zsinórozás volna. De ezt a *tavasz-előfutárja-szemlét ne hagyjuk abba, amig az igazi, hamisitatlan középeurópai télről is meg nem emlékezünk* volna. Fenn a hegyeken ugyanis mégis csak van hó és a sielők sietve vonultatják fel az idei télisport-divatot.

»Norvég posztó«, ez a kedvenc,

itt-ott kordbársony is jelentkezik és a bélelt, vízhatlan rövid kabátokról se feledkezzünk meg. *Nagy divat a fehér dressz, erősszínes sapka-, sál- és kesztyűvel,* divat a *kávébarna* és a *palackzöld.* Amit pedig *az amerikaiak kedvelnek legjobban:*

másszínű kabát, mint a nadrág és újra más a pullóver.

Például: *fehér vízhatlan kabát, »égetettkenyér«-színű pullóver, fekete norvég posztó sinadrág.* Vagy füstkék zeke, borpiros nadrág, pasztellkék pullóver, órózsaszín sál. *Divat, hogy nem festik és nem púderezik az arcot ezer méteren felül: csak olajozzák... Olajos még az angyalfrizura is!* Ugyanis

mindenki bronzbőrű mohikán akar lenni,

mire leszáll az aszfaltra a hómezőről... Ez a téli cserzés — lévén drágább mulatság — e pillanatban »sikkesebb«, mint strandokon szerzett indianbarna.

Dénes Zsófia

)(**Kellemes meglepetésben** részesíti hölgyközönségét hétfőtől kezdve dr. *Lányiné Ferda* Manyi téli modelljeinek olcsó árusításával.

A Reggel olvasta...

Jékely Zoltán: Éjszakák

A fiatal költőnek, Illyés Gyula óta talán a legtehetségesebbnek, most jelent meg első kötete. A könyv mégsem »első kötet«. Kiforrott, megdöbbentő. A fiatal költő valamennyi versének egy a témája: *a halál.* Nem is csak »egyszerűen« a halál, hanem az enyészet, a test bomlása a földben. Jékely számára a halál — legalább is egyelőre — csak a test szétesését jelenti, a viruló emberben is csak a csontvázat látja. Ezt a kényes és hellyelközzel bizony nem is éppen gusztusos témát azonban olyan fölényes művészettel, könnyed bájjal, szeretetreméltó, kedveskedő hangon szólaltatja meg újra meg újra minden versében, hogy az ember megszereti a verseket is, írójukat is. Jékely úgy komázik a halállal, mint Villon az akasztófájával. Könnyen elnézzük neki a komor, fekete témát, mert a versek nagyon szépek! Jékelynek dús szókincse van, rímei meglepőek, de sohasem mesterkéltek, versfelépítése biztos és élvezetes. Jékely a fiatal magyar irodalomban talán az egyetlen tiszta lírikus.

(Boldizsár Iván)

)(**Nagy Iván: Prága Moszkva kezében...** Tárgyilagos, szenvedélymentes, minden szavát megfontoló írás *Nagy* Iván most megjelent könyve és mégis megrázó vádirat. Aki még nem tudná, milyen veszedelmek fenyegetnek bennünket, e fiatal és nagykészültségű politikus könyvéből olvashatja északi szomszédunk »vértelen« bolsevizálásának tervét, hogy 1937 őszére a cseh szovjet elnökévé a félelmetes hírű *Rykow* van kiszemelve és hogy *fontos szerep vár Vágó Bélára is, akinek nevét Kun Béla rémuralma óta nem felejtettük el.* Érezzük s tudjuk, hogy a nyugat felé előretörő bolsevizmus *milyen végzetes lehet nemcsak reánk, de az egész kereszténységre és az európai civilizációra,* amelynek védelmezői, zászlóhordozói mi magyarok voltunk és vagyunk itt a Duna völgyében. Bárcsak beteljesülne, amit *Nagy* Iván kitűnő művének utolsó mondatai kívánnak: ma, amikor Spanyolország lángokban áll és Moszkva keze mind mélyebben markol Európa szívébe, *találjon visszhangra a Csehország bolsevizálása ellen elhangzó magyar tiltakozás, amely a mi sorsunk tragikumát is világgá kiáltja!*

)(**A Válasz** januári számában novellát Hunyady Sándor, verset Erdélyi József, Illyés Gyula, Jankovich Ferenc, tanulmányt Matócsy Mátyás, Kovács Imre és Körmendi Zoltán irtak.

)(**»Diétás konyhatechnika a háztartásban«** címmel tart a Népművelési Bizottság rendezésében dr. *Mikes* Margit előadássorozatot január 11-től minden hétfőn d. u. 6-kor a Gázművek, Vilmos császár út 3. I. előadótermében. Tandíj az öt előadásra 1.50 P, napijegy 60 fill. Az előadásokkal kapcsolatban a Gázművek gyakorlati főzőbemutatókat tartanak.

Ezüstróka. ¾-es divatbundák és pelerinek nagy választékban SCHMIDEG SZŰCS Párisi u. 3

Tánc, színház előtt csak FEHÉR JOLÁN kozmetika Bazilikával szemben. V., Vilmos császár út 15/a. Tel. 1-164-93.

Reggeli levél

Júliák vastapsos komikaavatása a Nemzetiben, egymillió pengős nő a Belvárosiban

Az elmaradt főpróba miatt előre agyonnyilazott nemzetiszínházi darab, a bizottságilag megcenzurázott dán vígjáték, Jens Locher »Szülők lázadása« című műve aratott vastapsos sikert, s ezen a tényen nem változtat az a baleset sem, hogy a darabról — kevesebb bírálat számolt be, mint amennyi általában a színre kerülő újdonságokról szokott megjelenni. Egyszer van a Nemzetinek határozott közönségsikere s akkor is az a baleset éri, hogy az esti sajtó megaprehendál, mert nem engedték be a sajtófőpróbára! Állítólag készületlenség miatt. »Micsoda színház az, amely huszonnégy órával a bemutató előtt nincs még készen a darabjával, ésatöbbi, ésatöbbi« — mondják a kollégák, — oh pulykapír a fekete sorok között — mintha bizony nem csak arra volna példa minden egyes esetben, hogy a darab tulajdonképpen még a függöny széthúzásának pillanatában sincs egészen készen és sok minden történik a főpróba elé kerülő darab színpadán úgy, ahogy azt közvetlenül a gongütés előtt néhány gyors mondatban a függöny mögött, az utolsó pillanatban még, megbeszélték. És pláne, ha még azt is tudnák, hogy szó sem volt készületlenségről, ezt prof. Németh gavallérosan vállalta. — Somogyi Erzsi — Bogyó művésznő ficamította ki a lábát téli sportolás közben s ezért kellett a főpróbát lemondani. De ekörül ne prézsmitáljunk, nem ez a lényeg! A lényeg az, hogy a szilveszter éjféli előadásnak valóban kiválóan alkalmas, Flers és Caillaret ízű, kis bohóság — Vízkereszt után is kacarászó sikert aratott. Úgy képzelem a dolgot, hogy a szelíd, szolid nemzeti-színházi közönség, amelyet a mindenkori nemzetiszínházi konyha részint ízes középosztály-koszttal, részint klasszikus nektár és ambrózia étrenddel traktál, osztrigaként szürcsölte a darabnak azt a jegelt pikantériáját, hogy hölgyfőszereplői jeleneteiként válnak és jegyzik el magukat újra, a házibárt úgy cipelik a hónuk alatt, mint a retiküljüket és minden kép végén lenge éjféli toalettben jelennek meg elvált, vagy éppen válófélben lévő férjük hálószobájában... Ebből persze az olvasó nem sokat ért, de hiszen nem is szándékom a darab tartalmát elmondani. Talán mindössze annyit belőle, amennyi a címre tartozik: hogy Márkus Emilia és Tasnády Ilona, a darabban főszerepet játszó család két konzervatívabb típusú tagja, saját fegyvereivel győzi le a tisztelt família kerge, hipermodern, tényleg — undokan frivol tagjait!

Tessék elképzelni, amikor Márkus Emilia, a nemzet egykori aranyszőke Júliája és a Nemzeti jelenlegi tiszteletbeli és örökös tagja, démonnak maszkírozva, félméteres havannával a szájában, dekoltálva, mint egy Moulin Rouge-sztár, kackiás-pikánsan és Mae West-szekszepilesen kikiggyózik a színpadra, vagy mikor Tasnády Ilona, a másik valamikori Júlia félrecsapott kis piros baszk-sapkában, turnürlibbenésű fényes ciré-zsakettkosztümben, negyvencentiméteres méregzöld jade-cigarettaszipkából füstölögve és Colombine-pirosra kifestve, mannequine-szenvedéllyel kezd hirtelen andalogni, — mint aki bájitalt ivott, mert hiszen egy felvonással előbb még semmi baja sem volt — s mindezt azért, hogy elrettentse, s önmagukkal is megutáltassa e tükörképük felmutatásával az egész reszett, üres, léha társaságot. Két Júliát avatott tehát az előadás olyan komikává, akiknek keresni kellene párját a színészetben s bár az átmenet — Tasnády Ilona számára — talán fájdalmas lehetett, mégis csak gratulálni tudunk az elhatározáshoz, amellyel oly gazdag lehetőségekkel kecsegtető új szerepkört biztosított magának, s amely, elhiheti, sokkal közelebb viszi majd a közönséghez, mint egy — erőszakolt szerepkör... (Pethő Attilával való persziflázs-jelenete valóságos tátványosság, a közönség csattanó és robbanó derültsége jutalmazta az Ocskay brigadéros Tisza Ilonájának ezt az új tehetségét...)

De jók, kitűnőek a többiek is, — egyáltalán az egész előadás kimagaslóan jó! Ezúttal alkalmunk van a szereposztásnak olyan neveiről is elismerően megemlékezni, akiknek eddigi fellépéseit inkább kísérletnek tekintettük: így a fiatal Szeleczky Zitáról például, aki ezúttal nemcsak megható szivarcocskáját, de valamilyen tavaszi preritemperamentumot is vitt harcba elismertetéséért. Fényesszőrű, fiatal kis csikó, táguló orrcimpájú, lobogó sörényű... Ez alapon van szerencsénk a legkedvezőbben nyilatkozni Rápolthy Annáról is, aki porcellánfinomságában és rózsaszínűségében bágyadt kéjvonaglásokkal őrjítette szegény Lehotayt, az előadás egyik legpompásabb kabinetfiguráját. Ugynevezett mondén-szerepben először találta el a hangot Somogyi Erzsi, aki külsőségekben is erélyesen rácáfol arra a tévhitre, hogy helye kizárólag rozmaringos népszínművek muskátli-miliőiben igazolt. Remek Timár, jó Táray, egészen elsőrangú Füzess Anna, nemkülönben Pethő és a kis Pethes is, s elfogadható volt Ághy Erzsi, bár alakítását néhol imprimé-tarka túlzás jellemezte. Apáthy kedves volt, de miért volt pupos? A második előadáson is vastaps volt.

*

Az »Egymillió pengő« új embert mutat be a Belvárosiban: Kollár Béla fiatal írót, akiért Hermann Richard igazgató rendezői minőségben is vállalta a felelősséget. Ebben a színházban bárdosi tradíció, hogy nem félnek az új emberektől, sőt, mintha egy jottányival még szívesebben is foglalkoznának velük, mint a régiekkel, a »márkákkal«, ami talán nem is mindig jó, mert egy Shaw-t, vagy egy Shakespeare-t kizáróan ismeretlen, ha tehetségesnek is tartott színészekkel kistafírozni, mégis csak túlnagy rizikó. Ezúttal azonban nem bizonyult annak! Ez a pesti irodalmi mélységekből felbukkanó fiatalember azzal a vakmerő (és még a mi világunkban is elképesztő) tőmondattal jelentkezik első darabjában, hogy mindennek van ára, sőt — minden nőnek van ára, az övének, már mint a darabjabelinek, — s ezt be is bizonyítja — csekély egymillió pengő! Fordulatos, vidám, bús és merész ez az első színdarab, amely átvesz a mulattató doktorok litografált receptjeiből is, de mindent a mai, még újabb idők sok keserűségében megfürdő új emberének retortáin szűr át: a mondataiban ott dobog mindig a szív is és amit mond, annak nemcsak a színpadhoz, az élethez is van köze. Még valami: ez a fiatalember elhitte önmagának, hogy költő s ennek levonta a konzekvenciáit is. Simogatóan, melegen ír. És csoda történik: amit önmagának elhitt, mi is elhisszük neki. Még rendszertelen, még keres, tapogatózik, de — érez! Ez pedig mindennél fontosabb!

Az előadás igen jó és minden eddigi alakításai között Págernek szerez olyan diadalt, amellyel nemzetközi nagyságszámba mehetne bármely világnyelv segítségével. Chaplini — nem humor — költészet! — árad a valamikori szegedi táncoskomikus egyéniségéből, aki ma a legérdekesebb magyar színész és egészen biztosan a legnagyobbak egyike is. A simpsoni hölgyet, akiért egymillió pengőt ajánl fel a kacska fűszeres, Komár Julika játssza, szemérmes-csinosan s noha a Gombaszögi Frida-i szerep nem az ő kis szőke teniszfigurájára van szabva, — először tetszett nekünk olyan maradéktalanul, hogy helyét és jövőjét biztosítva látjuk a finnyás s oly könnyen elkedvetlenedő színházi olimpuszon. Bulla Elma játssza a darab tulajdonképpeni női főszerepét, egy fájdalmasan zengőre hangszerelt kis cselédlányt, valamilyen mártíri boldogtalansággal, őszintén szerettük. Vizváry Mariska impozáns oroszlán-figurája fémjelzi az előadást, mint a Metro-oroszlán a Metro-filmeket, — Rózsahegyi megható, ezüsthajú tisztessége, Baróthy monoklis gonoszsága visznek még vezérszólamot a fényűzően szerencsés szereposztásban, amelynek kisebb csillagai között Soltész Anni baritonhumorát, Vidor Ferike maximális gyorsaságú gramofón-partitúráját élveztük még, de észrevettünk egy fiatal akadémiai növendéket is a segéd szerepében, Szemere Sándort s a színpad keveset beszélő hölgytagjai között két öntudatosan csinos és ügyes ifjú hölgyet, Raffay Blankát és Kálmán Magdát. Básthy nem tetszik nekünk. Fás, mint a retek. A Bárdos-zúzóba vele, mert a matériája kitűnő, — csak nyers még. Gara díszletei megint illúziót keltőek, úgylátszik nem szóltak rá, hogy spóroljon.

Egyed Zoltán

30—50. előadás

Bársony Rózsi

és

Dénes Oszkár

fellépésével az

új Ábrahám-operett

3:1 a szerelem javára

Royal Színház

Telefon: 1-427-28

* **Az »Urilány szobát keres« első jubileuma.** A *Kamara Színház* Zilahy Irén-produkciója, az *»Urilány szobát keres«, elérkezett első jubileumához,* a huszonötödik előadáshoz. A Zilahy-operett *meghozta a Kamara Színház első, igazi nagy sikerét.*

A fiatalság filmje

Ezen a héten mutatják be *Boross* Elemér *Tisztelet a kivételnek* című filmjét, az első avantgardista magyar képet. A *fiatal szerző* művét két *fiatal színész* — *Tolnay* Klári és *Rádai* Imre — viszi a közönség elé és *fiatal rendező, Ráthonyi* Ákos rendezte. Amint halljuk, a komoly, szép és tartalmas darab a filmen is az maradt, ami a színpadon volt, *nem operettesítették el,* nem szerepeltetik benne az arányos, de unalomig megszokott kómikuspárt és még sok ilyen »nem«-et lehetne felsorolni a film előnyére. *Sikert remélnek a hatalmas, parádés csónakfelvonulásnak* a vasárnapi Dunán, *nyolcezer csónak »csúrog« haza előttünk. Tolnay* Klári az a fiatal lány, aki bebizonyítja, hogy lehet valaki elfogulatlanul gondolkozó, előítéletektől felszabadult mai nő és mégis méltó arra, hogy tisztességes ember tisztességes élettársa legyen. *Rádai* kedves, mulatságos, eredeti és egy új filmszínész is bemutatkozik a filmben: az oroszos humorú *Bilicsi.*

* **Ellenvélemény Romeo és Julia-ügyben.** Szelíd, de meggyőző hangú levelet kaptunk egy olvasónktól. Nem ért egyet velünk abban, amit a Romeo és Julia-filmről írtunk. *»El voltam ragadtatva!«* — jelenti ki. Ami a szereplőket illeti, meg kell mondani: mi is! Teljesen igaza van olvasónknak abban, hogy őt csöppet sem zavarta Shearernek már nem egészen hamvas arca, hiszen az olasz nők 16 éves korukban már érettek, szinte »anyányiak«. A csöpp kiábrándításért csakugyan pótol Shearer hangja. Minden kirobbanó boldogság, minden fojtott bánat, a szenvedély lekottázhatatlan skálája kicseng és remeg ebben az elbűvölő hangban. *»A két főszereplő játékából, még kisujjuk mozdulatából, szemük villanásából is felejthetetlen élményként árad minden nézőre ez a halhatatlan, halálos szerelem«* — írja olvasónk. Ebben valóban nagy ez a film és valóban tiszteletreméltó alkotóinak ez a műgondja, amellyel minden nyegle amerikai slang-et kiirtott. »Igazi, színtiszta angolsággal — *shakespeari nyelven beszélnek,* nem mondják, hogy *»shot up«,* mint például a Quo Vadis-ban.« Minden egyes szereplő klasszikus, a temetési menet és a hajnali vágta az erdőben pedig olyan, amilyennek Shakespeare képzelete álmodhatta. *Egyetértünk!*

Vasárnap hallotta a rádión

HULLÓ FALEVÉL

gyönyörű zenéjét és mulatságos szövegét

Most nézze meg

a csodás díszleteket, a káprázatos kiállítást

Hétfő és péntek kivételével minden este és vasárnap délután a

Városi Színházban

Magyar Színház

Szombaton, január 16-án **először**

Zilahy Lajos

új színműve

A szűz és a gödölye

Törzs Jenő, Titkos Ilona, Makay Margit, Keresztessy Mária, Bársony Erzsi, Hajmássy, Szakáts, Földényi, Bilicsi, Pethes, Pataky, Somogyváry

Január 13-án, szerdán

THOMAS MANN

a világhírű Nobel-díjas író előadása

A REGGEL KÖZGAZDASÁGA

Amiről nem beszélnek Magyarországon!

(A Reggel tudósítójától.) Miről nem beszélnek Magyarországon? Arról, aminek a segélyével nem lehet a magasba lendülni, a lapok politikai riportjaiban szerepelni, a színpad előterébe kerülni s ragyogó pályát lehetőleg fiatalon befutni. Amiről nem beszélnek, azok sorában *első helyen áll,* hogy

az ország kilencmillió lakosa közül hárommillió, vagyis minden harmadik ember koldus,

nyugat-, de középeurópai mérték szerint is, akinél szomorúbb sorsú ember csak amerikai nagyvárosok tömegnegyedeiben tengeti életét. Ezt a nagy kérdést, a magyar élet e legszomorúbb és legnehezebb kérdését nem tudjuk megoldani. *Hallottuk elégszer — nincs rá pénz!* Elismerjük, nincs rá pénz, de *a megoldás alapos kitanulásához és előkészítéséhez nem kell pénz, csak tudás, emberszeretet és munkakedv.*

Miért nem készíti elő a kormány legalább a megoldást?

S ha már pénzről van szó, miért hallgatnak ebben az országban és ebben a városban a többi nagy kérdésről, amelyekhez szintén nem kell pénz? *A pénzügyminiszter a mult évben dicséretes elhatározással eltörölte a kis falusi lakóházak adóját, a magyar adórendszer egyik szégyenfoltját, miért nem haladunk tovább ezen az úton?* Miért nem beszél erről senki?

Az első birtokreform hátralékainak súlyos terhe borzalmas igazságtalanságok gyakran családi szerencsétlenségek forrása.

Ma már igazán nem volna megoldhatatlan kérdés ezeknek a hátralékoknak a rendezése s általában ennek a pokoli zűrzavarnak a megszüntetése. Erről se beszél senki, mint ahogy *úgy látszik senkinek se jut eszébe, hogy az év erősen javult konjunktúráját, a mezőgazdasági terményeknek áremelkedését és a gazdák erősödő fizetőképességét arra kellene felhasználni, hogy a gazdaadósságok ügyét egy lépéssel közelebb vigyük a végleges rendezéshez.* Ez az államnak talán mégse kerülne pénzébe, mint ahogy *nem jelentene veszteséget, ha*

a behajthatatlan adóhátralékok csillagászati tételeit törölnék

és rendet teremtenének az állam reális és behajtható künnlevőségei terén. Vagy *miért esik olyan ritkán és olyan kevés szó a megalkotandó*

új magánalkalmazotti törvényről,

amelyet jobbról és balról egyaránt követelnek? Hiszen elvi kifogás nincs ellene, különben nem ratifikálnók sorra a munkásokat védő genfi egyezményeket, s *nem lehet feltételezni, hogy a magyar állam a tanult munkást nem kívánja úgy védelmezni, mint a tanulatlant?*

Erre a törvényre sincs tán fedezet!?

Egészen biztosan *nem kell fedezet arra, hogy az állam erőteljesebben védje meg a kis- és középalkalmazottak és munkások érdekeit a közüzemeknél és olyan vállalatoknál, amelyek részben vagy egészben köztőkével dolgoznak,* amelyek az állam jóvoltából igen nagy hasznot hajtó előnyök, előjogok, vámvédelmek birtokában vannak. *Arról se beszélnek,*

mi jogon élveznek közpénzzel és közjogokkal dolgozó vállalatok vezetői olyan fejedelmi fizetéseket,

amelyek se képességeikkel, se teljesítményükkel nincsenek arányban. De a nagy vállalatokra a nyilvánosság rávetíti a maga vakítóan világos fényecsóváit,

mi történik a fal mellett meghúzódó kis vállalatoknál,

arról néha-néha hallani egy szomorú strófát, de a nyilvánosság előtt úgy látszik nem igen beszélnek róla. A végére hagyjuk és Johan Béla államtitkár úr címére intézzük: Mit ér az a gyönyörű, igazán európai reformmunka, amelyet az államtitkár úr a magyar közegészségügy idáig oly kopár mezőjén elvégez, ha elriasztjuk a magyar cselédet és zsellért, hogy családja tagját gyógyíttassa, ha azt se tudjuk elérni, hogy a falusi viskókat kórházi ápolási díj fejében el ne árverezzék!

Kiss Dezső.

Argentinában esik az eső — a búza ára emelkedik

(A Reggel tudósítójától.) A búza ára a nagy világtőzsdéken ellenállhatatlanul szökik felfelé, szegény magyarok meg bús képpel figyelhetik, hogy

Liverpoolban az elmult héten egyetlen napon hatvan fillért ugrott a tavaszi terminbúza ára.

Mi ugyanis 15 pengő, 20 schilling, részben valamivel magasabb áron *eladtuk már exportálható búzánk javarészét, Olaszországnak* még kellene szállítani egymillió mázsát; hogy ezt hogyan fogjuk leszállítani és hogyan állapodtunk meg az olaszokkal, azt e percben senki nem tudja. *Nem akarjuk tovább feszegetni ezt a kínos kérdést,* csak szomorú elégtétellel állapítjuk meg, hogy *e hasábokon alapos és lelkiismeretes számításokalapján*

az áremelkedést előre megjósoltuk.

A búza drámájának azonban ezzel még nincsen vége! Az újabb emelkedés oka ugyanis az, hogy *Argentinában most folyik az aratás és az argentinai pampákon szakad az eső. Ez pedig annyit jelent, hogy*

az idei délamerikai búza nedves lesz,

tehát arra a célra, amelyre az európai importállamok vásárolni kívánják, nem alkalmas. A nagy európai országok ugyanis *igen nagy készleteket gyűjtenek! Olaszország* kezdte, *Németország,* amelynek ezévi importszükséglete a 10 millió q-t meghaladja, folytatta és *Anglia* meghökkenve a látható búzakészletek erős csökkenésétől, a maga óriási tőkeerejével igyekszik felvásárolni azt a búzamennyiséget, amely elérhető. Ilyen körülmények között nem sorolható a csapongó képzelet szüleményei közé az a feltevés, hogy

néhány hónapon belül sokkal magasabb búzaárakra is el lehetünk készülve.

Ezekután csak a következő kis esetet óhajtjuk felelevéníteni: *Mikor ez év nyarán A Reggel igen határozott formában állást foglalt az ellen, hogy ezévi búzaterménsünk jelentékeny részét fix áron előre eladjuk, a kormány egyik tagja a következő kijelentést tette: »Olvastam a cikket, de nem helyeslem. Az állam nem spekulálhat.« Helyes, az állam ne spekuláljon! De az állam ne is kereskedjen! Főleg ne kereskedjen búzával. Búzával az kereskedjen, aki ért hozzá!*

HYPEROL
szájvíztabletta ideális száj- és torokfertőtlenítő!

× **A Krausz—Moskovits Egyesült Ipartelepek Rt.** XIX-ik rendes közgyűlését dr. *Moskovits* Miklós elnök-vezérigazgató elnöklete alatt tartotta meg, mely az 1935—36. üzletévre P 6.— (a mult évi P 5.50-nel szemben) osztalék kifizetését határozta el, ami a részvények névértéke 6%-os kamatozásának felel meg. A szelvények február 1-től a Kereskedelmi Bank főpénztáránál és a részvénytársaságnál (VIII., Örömvölgy u. 8.) kerülnek beváltásra.

× **»Gyakorlati módok a kamat-, kamatos kamat-, járadék- és árfolyamszámítások«** címen Wiesner Ignác a Leszámítoló Bank tisztviselője értékes gyakorlati munkát írt és adott ki.

× **Gázfőzőtanfolyam Budán.** »Volt Iskolatársnők Szövetsége« január második hetében *hathetes gázfőzőtanfolyamokat* rendez: 1. *Kezdőknek* kedden, pénteken 5—8-ig; 2. *haladóknak* kedden, pénteken 10—1-ig; 3. *diétás főzőtanfolyam* hétfőn, csütörtökön 5—8-ig (e három tanfolyamra a tandíj 20.— P); 4. *háztartási alkalmazottaknak* szerdán 5—8-ig, tandíj 8.— P. Beiratkozás a Batthyány u. 8., igazgatói irodában.

× **A céltudatos** reklámot ismerteti Balogh Sándor kitűnő szaklapja, a Reklámélet!

Válasszon A Reggel Utazási Irodájának páratlanul szép utiprogramjából!

Tetszés szerint módosítható ***egyéni*** utazásaink:

10-napos sítúrák a Dolomitok ragyogó hómezőin!
10 teljes panziónap minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza
Mendolán (1400 m) ..... P 199
Cortina d'Ampezzon (1224 m) ... P 199
Soprabolzanóban (1200 m) ..... P 199
Ortiseiben (1236 m) ..... P 209
Misurinában (1760) ..... P 223
Monte Panában (1675 m) ..... P 223

10 gondtalan nap, szórakozás, felfrissülés a Földközi tengernél!
10 teljes panziónap minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza
Capriban ..... P 179
San Remóban ..... P 193
Nerviben ..... P 197
Rapallóban ..... P 209
Ospedaletti-Ligureban ..... P 209
Santa Margherita-Ligureban ..... P 213

Végig Olaszországon Sziciliába!
12 teljes panziónap minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza
2 nap Venezia .....
2 nap Firenze .....
3 nap Róma .....
2 nap Napoli ..... P 227
3 nap Taormina .....

Itália szépsége és kultúrája!
10 teljes panziónap minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza
2 nap Venezia ...
2 nap Firenze ...
3 nap Róma .....
1 nap Nápoly ...
2 nap Capri ..... P 197

A legszebb nászút
10 teljes panziónap minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza
2 nap Venezia...
3 nap Firenze ...
5 nap Róma ..... P 177

Az olasz Riviera virágoskertje!
10 teljes panziónap minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza
1 nap Venezia
1 nap Milano
1 nap Genova
7 nap San Remo P 203

14-napos átalányutazásaink Ausztriába!
14 teljes panziónap minden mellékköltséggel és III. osztályú gyorsvonatjegy oda-vissza

Annaberg (Mariazell) (969 m)	P 177	Kufstein (503 m)	P 239
Bad-Gastein (1086 m)	P 257	Lermoos (1004 m)	P 378
Feistritzer Alpe (1740 m)	P 197	Mariazell (862 m)	P 229
Igls (900 m)	P 309	Seefeld (1200 m)	P 287
Kitzbühel (800 m)	P 387	Steinach a/Brenner (1050)	P 247

Társasutazásaink: Karnevál a Riviérán!
A REGGEL-IBUSz. 14-napos karneváli cserevonata!
San Remo, Bordighera!
1937 január 31—február 14. Részvételi díj: 222 P-től

2 napsugaras hét SVÁJCBAN!
St. Moritz, Davos, Pontresina P 335.— tól
1937 január 16—január 30-ig Részvételi díj:

15 napos társasutazásunk **Santa Christinába** (Dolomiti 1450 m)
1937 január 24—február 7. Részvételi díj: P 220.-

Valutáját kiigényeljük, a legpontosabb utitervvel szolgálunk s egyéni utazásainknál is biztosítjuk a társasutazások gondtalanságát!

Vidéki olvasóinknak postán intézünk el mindent a leglelkiismeretesebben!

Prospektusok, felvilágosítás, díjtalan szobafoglalás, jelentkezés: **A REGGEL Utazási Irodájánál** Budapest, VI., Andrássy út 48. (Mussolini tér) Tel. 1-295-54 és 1-295-55. Hiv. órák d. e. ½9-től ½2-ig és d. u. 4—6-ig

mozi

* *

Pacsirta

Eggerth Márta-film

a Forumban

Pacsirtadal, búzakalász, napfény...

E héten a *második Eggerth Márta-film*, amelyet láttunk, az első, a »*Feledjük el a multat*«, a Rad us játssza, Bolváry rendezte. Az az érzésünk, hogy a »Pacsirta« rendezőjének, Lamac úrnak kellett volna a másik Eggerth-filmet rendezni s *Lehár magyartárgyú operettjét inkább Bolváryra kellett volna bízni*, aki magyar szempontból soha, még csak véletlenül sem követ el pirinyónyi hibát sem, — mint volt aktiv huszártiszt annyira érti és érzi a magyar levegőt, hogy öröm beülni egy magyartárgyú Bolváry-filmhez. Lamac-nak ez már csak azért sem sikerülhetett úgy, mert ő maga nem magyar, maga *a film sem kizárólag Magyarországnak készült*, úgy látszik tehát, bele kell törődnünk abba, hogy Magyarországon kívül *az egész világnak az e fajtájú magyar témájú film tetszik jobban, mint amilyen a »Pacsirta« is*, mert állítólag nem a népszokások s a népi jelleg hű visszaadása a fontos, hanem az operettes motivumok kipróbált és bevált alkalmazása, — mint ahogy a »Pacsirtá«-nak is az egész világon, ahol bemutatták, állítólag kirobbanó sikere volt. Azonkívül: *kifogásainkkal zavarba is jönnénk*, mert a velencei filmkiállításra ezt a magyar filmet küldték le a magyar filmgyártás reprezentánsaként, mint olyant, amely javarészt a Hunnia-filmgyárban készült, olyan kitűnő és körültekintő szakember produkciójában, mint *Bingerth* János, másrészt pedig — ez le nem tagadható — *a film Velencében megnyerte a nagy állami aranyérmet*. Most kezdjük magyarázni, hogy a bárókisasszony benzincsárdájának Török nevű alkalmazottja a maga sujtásos gömbölydedségében »*Mikosch*«-*szerű*, vagy kifogásoljuk, hogy a Pista nevű szolgalegény — *német kabaréalak?!* Nem tesszük. Viszont Eggerth Mártáról igazán a legelfogulatlanabb szemmel meg kell állapítanunk, hogy tündéri kis teremtés, a hangja mint a folyékony arany, úgy önti el a képet, van egy jelenete, *mikor a nyári tájon egy fa alatt a rigókkal folytat énekes párbeszédet*, — vagy egy másik jelenete, mikor *búzavirágot szedve, dalolja bele szívét a világba*, — ez meghatóan szép... Azonkívül kitűnő színésznő is ez a filigrán magyar sztár, akinek »Pacsirta«-beli honoráriuma csekély *300.000 pengő volt, — hát bocsánat, az emberek nem elmebajosak, tudják, hogy miért fizetnek ennyi rengeteg pénzt*... Halmaynak van még nagyon kedves szerepe a filmben, ő a második magyar, rajta kívül Hans *Schönker* és Lucie *English* játszanak főszerepet.

Véleményünk a két filmjéről

* *

Sztrogoff Mihály

Atrium, City, Omnia

Erdemes megnézni.

Szerencse, hogy valamennyien emlékszünk boldogult serdülő ifjúkorunkból, hogyan vakították meg Sztrogoff Mihályt, mert ember legyen, aki a filmből magából rájön, mit is csináltak vollaképpen azzal a fehérizzásig hevített karddal. Ez a fogyatékosság a film egyetlen hibája! Ezt se nagyon vesszük észre, olyan lüktető, rohanó, meghökkentő fordulatokban gazdag Sztrogoff Mihály utazása a hangosfilmen. Kívülről tudjuk, hogy a szűkszavú, kemény cári kurir a szlávosan szelíd Nadjával végül úgyis eljut Irkutzkba — mégis úgy izgulunk, hogy az arcunkon kiül a verejték, mint hajdanában-danában, boldogult úrfikorunkban. Adolf Wohlbrück emberien viseli a filmben kötelező hősiességet, közvetlen, férfias, nem handabandázik. Nagyon jó színész. Hilde Hildebrand arcra, játékra a régi Fedákra emlékeztet. Sztrogoff és az áruló Ogareff kocsiversenye nyílt országúton turfrajongók számára is csemege...

* *

A Volga hajósa

Décsi

Jó francia film.

Mint film: egyes, mint francia film: kettes. Ninesenek benne lelki problémák, nagy belső történések és mélyebb mondanivalók, de a kém-műfaj határait súruló szerelmi történet igazán érdekes, a fordulatok meglepőek, a meseszövés eredeti, riportszerű és a happyendes befejezésnek is — a szabálytól eltérően — áldozatul esik egy emberélet. A francia film-zsenialitás újra, századszor is meghódítja az embert! Például: a film egyik legváratlanabb fordulatát nem is fotografálják: a fiatal hadnagy arcának néhány másodperces finom játékából érezzük és értjük meg, mi történt. Pierre *Blanchar*, Párizs egyik legnagyobb színésze, akit mi felejthetetlen Raszkolnyikov-alakításából ismerünk: méltó önmagához; partnere pedig a finom szépségű Vera Koréna — méltó Pierre Blancharhoz.

Ypern városában játszik ez a zűrzavaros filmmese, Ypernben, amelyet az összes szereplők következetesen Üpern-nek ejtenek ki, lévén germánok az istenadták. — Eggerthünk egy francia énekesnőt játszik, akibe a németül beszélő »üperni« antant-tisztek valamenynyien szerelmesek, ab gramofonlemez és ab üperni kísértet-kastély... Csak fogtuk a fejünket és nem értettük — sem Bolváryt, sem a filmet... Sebaj! Több is veszett Üpernnél...

* *

„Feledjük a multat"

Eggerth Márta-film

a Radiusban

Zavaros...

A németek végre valahára olyan kémtörténetet irattak, amelyben nem vonaglanak százméterszámra villogófogú, szőke kémnők és *nem az ő lihegésük a főbonyodalom!* Nagyon úntuk már a délceg kémelhárítókat, akik szire-szóra »bedőltek« Charlotte Susa-nak! Filmen még nem látott üldözések: az egész német légi és tengeri flotta, ezernyi tank vonul fel a kémek ellen! Nem mondjuk, van egy kis propaganda ebben az »Aufmarsch«-ban, de szervesen beleilleszkedik a filmbe. (Az a bizonyos ióláb seholsem lóg ki a tankokból és ez katonákat szerepeltető német filmen sokat jelent!) *A kémbanda lelepleződésének olyan tempója van, a jelenet-montázs olyan szemkápráztató*, hogy a néző együtt zihál üldözőkkel, üldözöttekkel... *Willy Birgel*, a főkém, olyan fölényesen undok, hogy az már külön művészetszámba megy.

* *

Árulók

Uránia

Jó német kémfilm.

*** Elisabeth Bergner leghíresebb szerepét, a Rosalindet játssza új filmjében.** Elisabeth *Bergner* minden filmje *izgalmat és témát* jelent a mozilátogató közönség körében. A nagy művésznő most Shakespeare »*Ahogy tetszik*« című darabjának *Rosalinde*-ját játssza filmen. Az *Ahogy tetszik Bergner* németországi idejében *leghíresebb és legnépszerűbb szerepe volt, több mint ötszázszor játszotta tomboló sikerrel* valamennyi nagy német színpadon. A pajkos, örökké vidám és mégis érzelmes figura, amit *Bergner* csodálatos művészete varázsol a közönség elé, felejthetetlen élménye lesz valamenynyiünknek. A filmet csütörtökön kezdi játszani a Corso-mozi.

— **A Nemzetközi Gépkereskedelmi Vörösmarty-téri autószalonjában** látható a General Motors Opel legújabb típusa: a Kadett. A négyszemélyes áramvonalas karosszéria 1100 köbcentiméteres, gumiba ágyazott motorja 23 lóerő kifejtésére képes.

ELISABETH BERGNER

mindig esemény

ELISABETH BERGNER

mindig élmény

ELISABETH BERGNER

mindig szenzáció:

ŐRÜLŐ SIKER

egyetlen filmje az idei szezónban

»Ahogy tetszik« c. vígjáték

LEGKÖZELEBB AZ ÚJ CORSO-BAN

20th CENTURY FOX

A REGGEL SPORTJA

ARÉNA

Sportcsarnok-tanulmányút

Az OTT felvilágosításért fordult azokhoz a városokhoz, ahol sportcsarnokok vannak. Rövidesen megérkeznek az adatok és azután bizottság utazik külföldi tanulmányútra. *Pontosan meg akarják nézni Európa híresebb sportcsarnokait és a beszerzett adatokat, tapasztalatokat idehaza fogják értékesíteni.* A tanulmányútra a bizottságot *Garam* Jenő dr. tanügyi tanácsos vezeti, aki ennek a kérdésnek legalaposabb ismerője és szakértője. Tagja lesz a bizottságnak *Misley* Sándor dr. az ismert sportember, műépítész, valamint az illetékes minisztériumok egy-egy építészeti szakértője.

Nem versenyezhet a jég bajnoka?

Nagy izgalom volt vasárnap délelőtt a városligeti Műjégpályán. Kiderült, hogy a *Ludovika Akadémia parancsnoksága megtiltotta a ludovikások résztvételét a sportversenyeken.* Ez az intézkedés elsősorban a magyar műkorcsolyázó-sportot sujtja, mert *Pataky* Dénes, a magyar bajnok — ludovikás. A magyar bajnokságokat január 16-án és 17-én rendezik. Pataky Dénesnek meg kellene védenie bajnokságát! Ezenkívül nagy feladat vár rá a *főiskolai világbajnokságokon és az Európa-bajnokságokon is. Nemzeti* szempontokra való hivatkozással közbenjárnak a Ludovika Akadémia vezetőségénél, hogy Pataky Dénesre ne vonatkoztassák a tiltó rendelkezést. *Felsőbb helyen jóindulattal kezelik a kérdést.* Valószínű tehát, hogy hétfőn, a közbenjárás napján, mégis csak megengedik, hogy *Pataky* Dénes résztvegyen a magyar bajnoki küzdelmekben és a külföldi nagy versenyeken.

Elhalasztották a jéghokkibajnokságot

A BKE január 23-tól kezdve résztvesz a *garmischpartenkircheni* jéghokkikörmérkőzésen. Emiatt a magyar bajnoki mérkőzéseket elhalasztották és azok január 28-án kezdődnek Lebonyolítják az első fordulót, utána a magyar csapat rétsztvesz a főiskolai bajnokságban, aztán folytatják a magyar bajnoki versenyt, egészen addig, amíg a *londoni világbajnoki versenyek meg nem kezdődnek.*

Ez a csapat eladó

Ismét árulják a Soroksár FC-t, a ligabajnokság egyik csapatát. *Mindenki megveheti.* Az elmult szezónban Pestszenterzsébettel kötött házasságot, kiderült azonban a végén, hogy ez csak amolyan *vadházasság volt és szétválnak.* Most olyan hírek járnak, hogyha Soroksár FC nem kap pénzt, ha nem vásárolja meg valaki őket, ha nem fuzionálhat valamelyik egyesülettel, akkor *feloszlik.* Szomorú a ligacsapatok mai helyzete, *de veszélyezteti a ligabajnokság komolyságát a Soroksár futballsibvására.*

Negyvenéves a KAOE

A *Kereskedők Atlétikai Egyesülete,* a KAOE. január 14-én ünnepli negyvenéves fennállását. Sokat harcolt, küzdött ez a régi egyesület, amely nagynevű atlétákat nevelt a magyar sportnak. *Ugron* Gábor, az egyesület védnöke, mondja a jubileumi díszbeszédet.

Ping-pong és a vidék

Megkérdeztük *Wilcsek* Andort, az Asztali Teniszszövetség kitűnő kapitányát, hogy *mit tesznek a vidéki asztaliteniszsport érdekében?* Elmondotta, hogy *Orosházán, Szombathelyen, Szegeden, Debrecenben, Nyiregyházán* vannak a legtehetségesebb vidéki asztaliteniszezők és a versenyekre Budapestről mindig leküldenek egy-egy megbízottat. Az a terv, hogy a jövőben *a legjobb vidéki ping-pongozókat felhozatják a budapesti versenyekre és a legjobb budapestiek elmennek vidékre is.* Tanítani és fejleszteni akarják a vidéki asztali teniszezést.

Bessenyey Zénó dönt

Ifj. *Horthy* Miklós, a Magyar Úszó Szövetség elnöke, szombaton elutazott Budapestről és hat hétig marad Egyiptomban. Elutazása előtt annak a reményének adott kifejezést, hogy a margitszigeti versenyuszoda építkezéseit rövidesen megkezdhetik. Ez a kérdés azért húzódott el, mert *Bessenyey* Zénó, a Közmunkatanács elnöke nem volt Budapesten. Most azonban hazaérkezett és a héten tárgyal *Kelemen* Kornéllal ebben az ügyben. *Bessenyey Zénótól függ, hogy lesz-e versenyuszoda a Margitszigeten, meg tudják-e rendezni a Horthy Kupa vízipólómérkőzéseket.* A sporttársadalom nagy várakozással tekint a hét végén történő döntés elé. **P. K.**

Nem robbant a kanadai jéghokkicsapat dinamitja

A Kimberley Dinamiters csak 1:0 arányban tudott győzni a magyar jéghokki válogatott ellen

(A Reggel tudósítójától.) Nagy napja volt vasárnap a magyar jéghokkisportnak, válogatott csapatunk ekkor mérkőzött a városligeti Műjégpályán a világbajnokság favoritjával, a Kimberley Dynamiters jéghokkicsapattal.

A Műcsarnok előtt autó autó hátán, a Városligeti tó feletti hidat ellepi az *ingyennézők* serege. Bent zsúfoltan dobog a tribünökön a közönség. *Régen volt ilyen nagy érdeklődés jéghokkimérkőzés iránt.* Ragyog a jég, a közönség türelmetlenül várja a mérkőzés megkezdését; bent az öltözőben vetkőznek a játékosok és még mindig nem tudják, milyen lesz a magyar csapat összeállítása. Már itt van a kezdési idő, mikor végre

Lator dr. hosszas fontolgatás után kihirdeti a csapatösszeállítást.

Elsőnek a szálas termetű fiúkból álló kanadai csapat szalad a jégre, rajtuk mellen-karon piros-kék csíkozású fehér trikó feszül. A fehérdresszes, piros-fehér-zöld keresztesíkos magyar címeres, zöld lábszárvédős magyar válogatottat lelkes tapssal fogadják. Megszólal a bíró síp ja és megindul a játék a két csapat között, amely a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet:

Magyarország: Csák — Bareza, Róna — Jeney, Miklós, Margó dr., csere: Hárai, Szamosi, Gergely és Lónyay.

Kimberley Dynamiters: Campbell — Kozak, Redding — Gobb, Wilson, Kiever.

Az első harmadban tapogatódzó játék folyik. Hol a magyar, hol a kanadai kapu előtt folyik a játék, de gólveszély egyelőre nincsen. Jobbára a kanadai csapat támad, de remek támadás viharzik magyar részről is. *Miklós fut a szélen, Margónak adja át a korongot, majd a kapu elé szalad.* Margó pontosan eléje passzol, óriási helyzet, de a korong *elcsúszik* Miklós ütője mellett. A kanadaiak kidolgozott, pontos támadásokkal veszélyeztetik a magyar kaput. Sokáig ők vannak fölényben, a magyarok csak messziről lőnek. Miklós vezet kétszer is veszélyes támadást, az egyik alkalommal

két méterről zúdítja a korongot a kapura, de a kanadai kapus úgy kapja el félkézzel, mint a legyet.

A szünetben a kis *Saáry* Évi lejt bájos magyar táncot.

A második harmad kanadai támadásokkal indul. A korongot Csák nagynehezen kiüti, de vesztére pontosan a vörös *Gobb* elé. Már mindenki gólt kiált de úgylátszik, a *csodacsatár is hibáz néha* — a zúgó lövés hajszálnyira *elkerüli* a kaput. A magyar csatárok előtt is nagy helyzet adódik, üres a kapu, a kapus kint fekszik a jégen, de *Gergely és Hárai is hibáz.*

Mintaszerű akcióból születik meg a mérkőzés egyetlen gólja:

Redding mint egy tank rohan le a jobbszélen, se Gergely, se Róna nem tudja feltartóztatni, élesen a középre ad, pontosan Kemp elé, akinek kapásból küldött süvöltő bombája a hálóban áll meg. 1:0.

— *Most indul meg a kanadaiak gólesője* — mondják a tribünön.

Rossz jósnak bizonyultak. Igaz, hogy támadnak a kanadaiak, mint a fergeteg, de hiába kavarognak vészes gólfelhők a magyar kapu előtt, *jól működnek a magyar viharágyúk is és hiába minden igyekezet, több gól már nem esik.* A magyar csapat csak szórványos lerohanásokkal kísérletezik.

Rónát 2 percre kiállítja a magyar bíró, mint később mondotta, azért, mert kézzel fogta meg a korongot és úgy továbbította. A kanadaiaknak most még a hátvéd is támadásba mennek át, de a magyar csapat gól nélkül ússza meg a két percet.

Szünetben a tehetséges műkorcsolyázónő, Erdős Klári táncol pazar magyar ruhájában pattogóritmusú magyar táncot *Erkel* Ferenc zenéjére, a közönség megmegújuló tapsai közben.

A harmadik harmad már az első percekben szomorúan kezdődik a magyarok részére. *Rónát* felbuktatják és oly szerencsétlenül esik, hogy le kell vinni a pályáról. *Jeney* lesz a hátvéd, s helyére *Lónyai* áll be. Élénkül a játék, a közönség lelkesen huj-huj-hajrázik, szikráznak a korcsolyák, suhannak az ütők. *Szamosi úgy repül a palánkhoz, hogy még a botja is elтörik.* A kanadaiak közül most Wilsont állítják ki. Róna visszajön a pályára, de alig játszik egy percig, buktatásért megint kiállítják. A kanadaiak nyomasztó fölénybe kerülnek, minduntalan ott cikáznak a magyar kapu előtt, de a szívósan védekező magyar védelem mindent ment.

Mikor megszólalt a mérkőzés befejezését jelentő bírói síp, amely egyúttal azt is jelentette, hogy

1:0 arányban kikapott a magyar csapat,

a közönség nem szomorkodott a vereségen, hanem *örömujongásba tört ki, mert ha nem is győzött a magyar csapat, ragyogó játékot mutatott a világ legjobb csapata ellen.* Az volt a közönség véleménye, hogy ilyen jól régen játszott magyar csapat. Különösen *Róna, Csák* és *Bareza* tűnt ki, de jól dolgoztak a többiek is. A kanadai bányászok dinamitos patrónja ezúttal nem robbant oly jól, mint szokott, mert elfojtotta a magyar csapat rámenős, szívós játéka.

Az öltözőben boldog és vidám mindenki. Nevetve gratulálnak egymásnak. Az öröm zsivaja zsong közöttük.

Lator Géza dr, a magyar hokkikapitány, örömmel fogadja a gratulációkat és azt mondja:

— A kanadaiak mindent kiadtak magukból és hogy mégis csak egy gólt tudtak elérni, annál nagyobbra kell értékelni a magyar csapat teljesítményét. Kitűnő volt a védelmünk.

Jeney éppen fájós lábát tapogatja, aminek nekiütődött a süvöltő korong, de azért mosolyog:

— Azt hiszem, nagyon jól játszottunk. A kanadaiak nem is olyan félelmetesek, mint hittem. Örülök, hogy *mi értük el ellenük egész Európában a legjobb eredményt.*

Hürös, magyar játékvezető:

— Nagyon tudnak a kanadaiak, szédületes a technikájuk, de a magyar csapat se játszott soha ilyen jól.

A *kanadaiakat* alig lehet szóra bírni. Mintha szégyelnék az eredményt. Végre az egyik mégis megszólal:

— *Nagyon erős ellenfél a magyar csapat.* Különösen a védelme. Egész Európában nem találtunk ilyen erős védelmet.

— *De van egy nagy hibájuk* — teszi hozzá egy másik, nyilvánvalóan csatár. — Túlkeményen játszanak.

És magasan tartják az ütőjüket.

Ezekre vigyázni kell, mert *külföldön sokkal hamarabb ki fogják őket állítani, mint itthon...*

Kabos a tőrrel is jól tud bánni

(A Reggel tudósítójától.) Az *Ujpesti Torna Egylet* vasárnap délelőtt rendezte III. osztályú tőrvívó-versenyét, amelyben 23 versenyző vett részt. Eredmény:

1. *Kabos* Endre (UTE) 8 győzelem, 2. *Fekete* dr. (BEAC) 5 győzelem, 3. *Ványi* (BSE) 5 győzelem, 4. *Hennyey* dr. (HTVK) 5 győzelem, 5. *Jeney* (HTVK) 4 győzelem, 6. *Márkus* (UTE) 4 győzelem, 7. *Lantos* (UTE) 2 győzelem, 8 *Király* (HTVK) 2 győzelem, 9. *Vigyázó* (UTE) 1 győzelem. Az olimpiai kardbajnok tőrben is megállta a helyét. A kilences döntőben összesen négy tust kapott. *Általában igen erős küzdelmek jellemezték a versenyt, amely az első és az utolsó hely kivételével sorozatos holtversenyek után dőlt el.*

Budapestre jön Carl Diem, a berlini olimpiász főrendezője, aki az Országos Testnevelési Tanács meghívására január végén előadást tart az olimpiai játékok érdekességeiről. Előadását *új filmfelvételek* és állóképek illusztrálják.

Ma este folytatják az ökölvívó csapatbajnokságot. Az öt héten keresztül tartó ökölvívó csapatbajnokság második fordulójára *hétfőn este 8 órakor* kerül sor a Városi Színházban. Ez alkalommal két új csapat lép ringbe: *az újdonsült I. osztályú HAC és a BSzKRt.* Különösen az utóbbi képvisel jelentékeny erőt, úgy, hogy az FTC—BSzKRt mérkőzés nagy küzdelmet fog hozni. Az FTC-ben ezuttal szerepel *Mándi* is. Az est másik mérkőzése, a ETK—HAC találkozó bizonyára *a BTK nagy pontarányú győzelmével végződik.* A két mérkőzés szünetében *igen érdekes válogatómérkőzés is lesz.* Az átigazolás alatt álló *Kubinyi,* a B. Vasutas fiatal versenyzőjével, *Bondyval* küzd a bantamsúlyú válogatottságért.

Megjelent az idei Sportnaptár. Az ügyesen szerkesztett útmutató és évkönyv *Szalay* Imre és *Kis* Ervin munkája. Pontos névsor, telefonjegyzék, sporttelepek címei, rekordok, hasznos tudnivalók a berlini olimpiász eredményei élénkítik a naptárt, amely a sport *vezetőinek, résztvevőinek* és *érdeklődőinek* nélkülözhetetlen.

Don Quijote a Futballszövetségben

Irta: Pataky Károly

Az Úszószövetség egyik fegyelmibizottsági ülésén történt. Kihallgatták annak az egyesületnek az intézőjét, amelyet versenyzőcsábítással vádoltak. A fegyelmibizottság elnöke egymásután tette fel a kérdéseket az intézőnek, aki azonban nem volt hajlandó felelni. Papagájszerűen csak azt hajtogatta, hogy: »*Nem tudom*«. A tizedik ilyen felelet után az elnök magából kikelve rászólt az intézőre, hogy akinek csak egy csöpp agya van, az nem hagyhatja válasz nélkül kérdéseit. Az intéző erre, általános elképedésre, kijelentette, hogy ő — *hülye*. Igy mondta: »*Nem tudok erre válaszolni, mert hülye vagyok*«. A fegyelmibizottság tagjai, régi sportemberek, megbotránkoztak ezen a cinikus kijelentésen és *értetlenül* álltak a »*vallomás*« előtt.

Általában a magyar sportélet úgynevezett diplomáciai megnyilatkozásaiban rendkívül sok az érthetetlenség.

Miután a futballsportnak van a legtöbb híve az országban és a Futballszövetség a leghatalmasabb sportszövetség, természetes, hogy a legtöbb »csodabogarat« itt lehet felfedezni és nem egyszer előfordul, hogy egyes futballvezérek harci magatartásukkal, Gigli-szerű tenorjukkal, kardesörtetésükkel, bajúszuk vészes mozgatásával, képzeletbeli sarkantyúik pengetésével fokozzák azokat a jelenségeket, amelyeket a *józan* sportvezetők, a sportemberek és a közönség nem tudnak megérteni.

Íme a legújabb eset: *Zsarnóczay* János nyilatkozata a Futballszövetség mai vezetősége ellen. Zsarnóczay, aki a Magyar Labdarúgók Szövetsége egyik alszövetségének elnöke, *megtámadja* az MLSz mai vezetőségét, jogos kritika helyett *érthetetlen* vádakat kovácsol, *telemre hívja a Futballszövetség elsikkasztott tizenkétezer pengőjét* és ebből *tőkét* kovácsol a szövetség ellen. Don Quijote-szerű szélmalombarc ez, mert aki sikkasztott, megbűnhődött érte: *agyonlőtte magát*.

A Reggel jelentette annakidején *elsőnek*, hogy *Bacsó* László, a Középmagyarországi Labdarúgó Alszövetség pénztárosa tizenkétezer pengőt elsikkasztott. Ezt úgy követte el, hogy *minden negyedévben, amikor felülvizsgálták pénztárát, egy hamis takarékkönyvet mutott fel és ezzel igazolta, hogy a pénz megvan*. Félrevezette az ellenőrzést. Amikor azonban végül mégis csak rájöttek a visszaélésre, a tizenkétezer pengőt nem tudta visszafizetni, kiment a Margitszigetre és agyonlőtte magát. A sziget bokrai között találták meg holttestét, a *fejéből csurgó vér pirosra festette, a gomblyukában lévő MLSz-jelvényt*.

Hónapok multak el a szerencsétlen eset óta és Zsarnóczy most találja alkalmasnak az időt arra hogy a tizenkétezer pengőért megtámadja az MLSz vezetőségét és *felelősségre vonja a halott pénztárost*. Aki elkövette a bűnt, megbűnhődött érte, de úgy látszik, ez nem elég...

Az MLSz mai vezetősége, *közszeretetnek örvendő elnökével* az élén, az ország sporttársadalma kilenvenkilenc százalékának bizalmát bírja. *Egy százalék tart a tetemrehívókkal*. Minden akadékoskodás, igazságtalan támadás és a sikkasztó pénztárosnak a sírból való előráncigálása csak *erősíti* az MLSz vezetőségét és gyengíti Zsarnóczayék »*kritikájának*« súlyát.

Ha már támadni akarnak, sajnos, volna erre ezer más ok és lehetőség. A sport lett az a *menedékhely*, ahol gyakran azok juthattak érvényesüléshez, akik az élet más fórumain *alulmaradtak*, mert sem képzettségük és egyéniségük nem biztosította számukra az előmenetelt. *Évről évre, fokról fokra foglalták el az egyes hadállásokat és a sport ürügye alatt folytatták kizsákmányoló, uzsorás politikájukat, csaltak, loptak és minden sportbeli vagy a sporttal kapcsolatos megmozdulásuk csak lepel volt a haszonszerzéshez. Teli szájjal* kiabáltak az *amatőrség* érdekében, két kézzel knock-outolták a kis álamatőrt, aki sporttudásáért cigarettatárcát, vacsorát vagy pár pengőt kapott titokban s *ugyanakkor ők ezreket dugdostak zsebre*. Miért nem ezeket leplezi le a *futball Don Quijote?*

Vannak olyanok is, akik *nappal* sporterkölcsről prédikálnak, *éjjel* pedig *pinkát ellenőriznek!* Vannak, akik *kivételes* helyzetüknél fogva olyan *erkölcsi* és *anyagi* hatalmat köszönhetnek a sportnak, amelyet csak a *köz* javára volna szabad kamatoztatni. Ehelyett azonban ezt is az *egyéni meggazdagodásukra fordítják*, nem csendben, nem visszahúzódva, hanem nyilt fórumon *ütélkezve elevenek és holtak felett*. Miért nem ostorozza ezeket *Zsarnóczay* János? Ne várjanak arra, amikor a sportgazdagok sátrában — *úgy mint III. Richardnál* — az éji sötétségben egymásután *megjelennek azoknak a szellemei, akiket tönkretettek, kiuzsoráztak, akiket megsarcoltak, akiket becsaptak...*

A magyar sportélet *nagy többségben* levő *kitűnő* vezetőinek és *becsületes* aktív sportolóinak köszönheti az olimpiai győzelmeket és az egész vonalon történő előretörését. A futballsportban is egymásután követik a *reformokat* és az egész országban *próbálják javítani a nívót*. A BLASzban is *jószándékú* munka folyik, — ezt a jószándékot Zsarnóczaynál sem lehet kétségbevonni — de mindig közbejön valami, ha a központi hatalomra gondolnak. Diktátorságra törnek. *Ne játszanak tehát álarcos bált a BLASz-ban*. A munkából mindenkor kivehetik a részüket, de a magyar futballsportban *alkonyodott a diktátoroknak*. A vadászuccai házban ne a tisztességes *nyilt* profeszszionistákat, hanem az álamatőröket, a *titkos* profikat üldözzék.

Az egész baj onnan ered, hogy az egykori primadonnának tisztességben berekedt a hangja. Elvesztette. *De ő mégis énekelni akar!* Azt hiszi, hogy a többiek majd megijednek és elfutnak. Téved. *Vattát tesznek a fülükbe.*

Rekordot javított a Budapesti Sport Egyesület női stafétája

Tavasz a télben a Fedett Uszodában

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este tavasz volt a Redett Uszodában. A Magyar Uszó Szövetség

női úszóversenyt rendezett zsúfolt nézőtér előtt.

A hölgyúszók rekordokat ígértek. Az egyéni számokban elmaradt a rekordjavítás, viszont a 3×100 m vegyes stafétában, ahol nem vártak rekordot, pompás *új rekorderedményt állitott fel a Budapest Sport Egyesület stafétája.*

A verseny részletes eredménye a következő:

66⅔ m leány mellúszás: 1. Koltai Katalin (NSC) 1 p 05 mp.

300 m gyorsúszás: 1. Harsányi Vera (BSE) 4 p 26.4 mp. 2. Sóti Boriska (BSE) 4 p 38 mp. 3. Győrffi Irén (BSE) 4 p 44 mp.

100 m ifjúsági hátúszás: 1. Lovászi Margit (BSE) 1 p 33 mp.

200 m hölgy mellúszás: 1. Hideg Kató (BSE) 3 p 22.4 mp, 2. Hetényi Magda (III. ker. TVE) 3 p 26.8 mp, 3. Jávor Magda (MUE) 3 p 37.2 mp.

66⅔ m gyorsúszás, lányok számára: 1. Dvorzsák Etus (UTE) 52.2 mp.

100 m hátúszás: 1. Györffi Irén (BSE) 1 p 29 mp, 2. Sóti Boriska (BSE) 1 p 33.2 mp, 3. Bán Mária (BSE) 1 p 33.5 mp.

3×100 m vegyes staféta: 1. *BSE* 4 p 22.2 mp, *országos rekord.* A régi rekord 4 p 24.6 mp. *Harsányi Vera a stafétában 1 p 12 mp-re úszta a 100 métert.* Második: *FTC* 4 p 35.6 mp. Harmadik: *III. ker. TVE* 4 p 48 mp.

Muráti Lili gratulált elsőnek a győztes Barnának, aki készül az amerikaiak ellen

(A Reggel tudósítójától.) Az utóbbi időben kissé elpártolt a közönség az asztali-tenisztől. A legutóbbi világbajnokságból megtépázva került ki a magyar asztali-tenisz sport, legjobbjaink külföldre mentek. *Most a Duna Sport Club vezetőségének sikerült a közönség érdeklődését ismét felkeltenie ezirányt a sport iránt.* A DSC hazahívta *Barnát, Szabadost, Bellákot* és csatasorba állította ellenük az időközben feltört fiatalokat. *A versenynek megérdemelten hatalmas közönség-sikere volt.* A vasárnapi döntő napján is zsúfolásig megtelt a DSC sasuccai helyisége, amely *szűknek bizonyult az érdeklődők befogadására.* Mintegy 500 néző vette körül a játékasztalt, ahol pontban 5 órakor állt fel az első pár, hogy megkezdje a férfi-egyes elődöntőjét.

Barna mérkőzött Mártonnal.

A fiatal *Márton* meglepően jól játszott a jó kondícióban levő Barna ellen. Az egyes szettek eredményei: 19:21, 21:15, 21:6, 21:19.

A másik előd öntőben

Bellák találkozott Sóssal.

Eredmény: 21:15, 11:21, 21:17, 21:12.

A vegyespáros döntője következett ezután. *Barna—Gál, Kelen—Mednyánszky* 21:16, 21:18, 15:21. *A Barna—Gál pár meglepően biztos győzelmet aratott.*

Ezután két ifjú óriás, *Groszman* és *Mack* játszik bemutatót. Közben új vendég érkezik:

Muráti Lili.

— Jókor jöttem, még láthatom a férfiegyes döntőjét — mondja.

Wilcsek kapitány áldozatkészen átadja helyét. Megkérdezzük az asztali tenisz kapitányt, hogyan állítja össze az amerikaiak elleni magyar csapatot.

— A férfiesapat már biztos — mondja Wilcsek. — *Barna, Bellák* és *Soós* lesznek a csapat tagjai, míg a hölgycsapat *Gál, Ferenczy, Sipos* és *Király* közül kerül ki. A magyar—amerikai mérkőzés február 23-án és 24-én lesz és a tapasztalatokon okulva a *Lloyd palotában rendezzük.*

Végül a jólsikerült *DSC* verseny tapasztalatairól érdeklődünk.

— *Hatalmas meglepetés Márton,* — volt a válasz — *aki sikerét elsősorban védekező játékának köszönheti.* Figyelemreméltóan játszott rajta kívül *Till* és *Groszman* is.

Közben megkezdődik a férfiegyes döntőmérkőzése. *Barna* és *Bellák* áll szemben egymással. Az első szettet *Barna* simán nyeri 21:15-re, a második szettet 21:14-re. A harmadik szettben nagy küzdelem fejlődik ki, fej-fej mellett halad a két játékos, végül is a jobb idegekkel rendelkező Barna győz 21:19 arányban.

A férfiegyes versenyben tehát első Barna, 2. Bellák, 3. Sós és Márton.

A közönség nagy ünneplésben részesítette *Barna* Viktort. Elsőnek *Muráti* Lili sietett hozzá és melegen gratulált neki. *Barna* Viktor most az amerikaiak ellen készül, *aztán újból meg akarja nyerni a világbajnokságot!*

A női egyes döntőben *Gál* Magda *és Ferenczy* Ida az idegek csatáját vívta. Az első két szettet Ferenczy Ida nyerte 16:21, illetve 19:21 arányban.

Ezután kerekedett felül Gál Magda, aki 21:16, 21:11 és 22:20 arányú három győztes szettjével a maga javára döntötte el a mérkőzés sorsát.

Három budapesti, két vidéki győzelem az országos ifjúsági birkózóbajnokságban

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap egész napon át tartó küzdelemben döntötték el, ki Magyarország legjobb ifjúsági birkózója. *Felvonult a birkózó utánpótlás színe-virága.* Örvendetes a vidéki birkózók jó szereplése.

Két bajnokságot nyertek és a helyezések javarészét is megszerezték. Meglepetés volt, hogy a gyöngyösi *Horvát* milyen könnyen nyert a két favorit, *Csendes* és *Bus* előtt a pehelysúlyban. Nagyon szépen birkózott a két ceglédi fiú, *Holló* és *Gál.*

Részletes eredmények:

Pehelysúly: 1. *Horvát* (Gyöngyösi AC Levente), 2. Csendes (Törekvés), 3. Bus (UTE).

Könnyűsúly: 1. Tormási (B. Vasutas), 2. Illés (Dunakeszi Magyarság), 3. Vida (MÁVAG).

Kis középsúly: 1. Holló (Ceglédi Vasutas Levente), 2. Gál (Ceglédi Move Levente), 3. Lámi (Gyöngyösi AC Levente).

Nagyközépsúly: 1. Sólyom (Törekvés), 2. Baranyi (FTC), 3. Ruttkai (Nyiregyháza).

Nehézsúly: 1. Kovács (B. Vasutas), 2. Vas (Szegedi (VSE), 3. Balog (Tatabányai SC).

ÜGETOVERSENYEK
január 12, 14 és 17-én d. u. fél 3-kor

Albumok és könyvek bekötése
egyszerű és díszes kivitelben a legelőnyösebben eszközölhető
Telefon: 1-215-31
RADÓ OLGA
könyvkötészeténél, V, Visegrádi u. 11/a, fszt. 3

Tizenhatéves „csodavívó" tűnt fel az FTC IV. osztályú kardversenyén

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap rendezte az FTC IV. osztályú kardvívóversenyét, amelynek 63 résztvevője volt. Az előmérkőzéseket délelőtt vívták le és a kilences döntőre délután 5 órakor került sor a vasuccai kereskedelmi iskola tornatermében. A verseny legnagyobb meglepetése Németh Dezsőnek, Postás SE versenyzőjének szereplése. Németh 16 éves, három éve vív, nagyszerű stílusban győzte le sorra ellenfeleit. Nagy ígérete a magyar vívósportnak. Részletes eredmény: 1. Németh (Postás) 6 gy., 2 v. 2. Somorjay (FTC) 6 gy., 2 v (az elsőség kérdését újravívás után döntötték el). 3. Vajda (VAC) 5 gy. 4. Markó (PTBSC) 5 gy. 5. Hevesi (RAC) 4 gy. 6. Gonda (VAC) 3 gy. 7. Szász (Hungária VC) 3 gy. 8. Prückler (BSE) 3 gy. 9. Erdős (FTC). A versenyt mintaszerű rendezés jellemezte. A Vívó Szövetséget Kiell Kálmán képviselte és ő osztotta ki a díjakat.

Minden számban magyarok győztek a tátrai műkorcsolyázó-versenyen

Ótátrafüred, január 10.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Igen nagy érdeklődés előzte meg a *nemzetközi* műkoresolyázó vándordíjas versenyt, amelynek *minden számában a BKE tag'ai kerültek az első helyre.* Eredmények:

Női műkorcsolyázó versenyben: 1. *Botond* Éva, 2. *Botond* Györgyi (BKE).

A férfi műkorcsolyázó versenyben: 1. *Terták* Elemér (BKE). 2. *Alvard* (Bécs), 3. *Kertész* Ferenc (BKE).

A műkorcsolyázó páros versenyben: 1. *Szekrényessy*-testvérek, 2. (Egy berlini pár), 3. *Imrédy* Magda—*Kertész* (BKE). A *Pállfy—Fekete*-vándordíjat most már végleg megnyerte a BKE.

1937
az ingatlanforgalom nagy évének indul!

Az érdeklődések középpontja: a

Rózsadomb

Ennek legszebb helyén, gyümölcsfás parcellákban, összes közművekkel ellátott, kisebb és nagyobb villák építésére rendkívül alkalmas

néhai dr. Tóth Ernő örököseinek telekkomplexuma

Tizenöt percnyire a város bármelyik középpontjától, autobusz megálló mellett.

A komplexum **harmincnyolc parcellája közül ma már csak tizenhét parcella kapható.**

Tizenötéves adókedvezmény!

A REGGEL Ingatlanforgalmi propaganda-osztálya

(Tel. 1-295-54, 1-295-55) az érdeklődőknek és jogi képviselőjüknek, valamint ingatlanügynököknek készséggel szolgál minden további részletes útbaigazítással

Szabó Miklós kedden utazik Amerikába. *Megvan az utazáshoz szükséges pénz! Szabó Miklós jó kondícióban, kitűnő formában kedden indul el Budapestről és 15-én száll hajóra. Megy Amerikába, hogy mérkőzzék a világhírességekkel. Nehéz dolga lesz, de legrosszabb esetben olyan tapasztalatokat szerezhet, amelyekkel a legközelebbi olimpiászon még jobban felvértezheti magát.*

Döntetlen a MAC—III. ker. FC Komjádi Kupa-mérkőzés. Az úszóversenyek után bonyolították le a Komjádi Kupa vízipólómérkőzéseket. MAC—III. ker. TVE 3:3 (2:1). Bíró: Keserű III. Góldobók: Sul', Guttmann, Elmer, Honti, Harangozó, Honti. Érdekes, szép küzdelem volt. Mind a két csapatban jók az utánpótlás tagjai.

Magdeburgban az olasz-német kerékpárosversenyt Németország nyerte meg.

Budai győzelem Franciaországban

Nancy, január 10.

A Budai »11« vándor labdarugó csapata vasárnap délután az FC Nancy csapatával mérkőzött, melyet 1:0 (1:0) arányban győzött le Sztanesik góljával. A mérkőzés végig a budaiak nagy fölényét mutatta. A csapat hétfőn este 8 órakor érkezik haza a Keleti pályaudvaron.

Jövőre is meghívták a Hungáriát Máltába

(A Reggel tudósítójától.) A Hungária szombaton éjjel hazaérkezett. Mindannyian »*arabbarnára*« vannak lesülve, meghíztak, dicsérik a máltai túrát.

Preisman Lajos,

a Hungária alelnöke nyilatkozik *A Reggelnek:*

— *A lillei mérkőzést és beszámítva, nyolc meccset játszottunk és mindegyiket megnyertük. Kiválóan ment a játék a fiúknak. Remek formában vannak. Téves az a felfogás, hogy Máltában primitív a futballnívó. Négy csapat kivételével mind profiegyesületek vannak. Angol és osztrák játékosok élnek Máltában, a magyar Sipőcz is ott futballozik. Érdek s, hogy Máltában kétszáz magyar artista keresi a kenyerét. Ami a túra anyagi eredményét illeti, az közepes. De ettől függetlenül a Hungária nagy szolgálatot tett Málta szigetén a magyar futballsportnak. Eddig csak osztrák csapatok jártak Málta szigetén, ezentúl azonban megnyílik az út a magyar csapatok számára is. A Hungáriát jövőre is meghívják.*

Elmondotta még *Preisman* Lajos, hogy január 13-ig *szabadságot kaptak* a játékosok, aztán be kell vonulniok, *kezdődik a munka, készülődés a futballszezónra.*

Három mérkőzést játszik a Ferencváros Franciaországban

Sárosi február 7-től — centercsatár

(A Reggel tudósítójától.) A Ferencváros vasárnap három mérkőzést kötött le Franciaországban, úgy hogy a csapat Portugáliából nem jön haza, hanem előbb a párizsi és roueni meccseket bonyolítja le.

A csapat legkésőbb 22-én már Budapesten lesz. Utána rövid pihenő következik, azután megkezdődik a tréning, *mert február 7-én a Ferencváros lejátssza első idei bajnoki mérkőzését Budafok csapatával.*

A Ferencváros vezetősége elhatározta, hogy Sárosi ezentúl centercsatár lesz és Polgár játszik centerfedezetet. Ez az újítás tulajdonképpen annyit jelent, hogy *Polgár a harmadik hátréd, viszont Sárosi egyúttal centerfedezet is lesz...*

A férfi páros versenyt a Barna—Szabados pár nyerte szép küzdelem után, a Duna Sport Club diadalán. (A versenyről más helyen részletesen tudósítunk.) Szettarány: 20:22, 21:27, 22:20, 23:21, 21:15.

Húszezer dollár tiszteletdíjat kapott Perry, a világ legjobb teniszezője professzionista premierjén, azért, hogy Vinessel mérkőzött és legyőzte. Perry fölényesen nyerte meg mérkőzését nagynevű ellenfele ellen.

A REGGEL

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: LÁZÁR MIKLÓS

SZERKESZTŐ: EGYED ZOLTÁN

KIADÓTULAJDONOS: „LÁZÁR MIKLÓS, A REGGEL LAPKIADÓ RT."

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS UTAZÁSI IRODA: VI., ANDRÁSSY-ÚT 48 (MUSSOLINI-TÉR)

TELEFON: 1-295-54 ÉS 1-295-55

ELŐFIZETÉS FÉLÉVRE: P 2·50

VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 ÓRÁTÓL NYOMDAI SZERKESZTŐSÉG: VII., MIKSA-UTCA 4.

TELEFON: 1-462-96, 1-460-43, 1-429-78 (INTERURBÁN) 1 333-65 (SPORTSZERK.)

KÉZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA

LÓSPORT

Két futam maradt el a vasárnapi ügetőn

Végig a fogadott lovak győztek

A vasárnapi ügetőversenyek részletes eredménye:

I. *Háromévesek versenye.* Elmaradt.

II. *Colocaid díj. 1215 P. 2000 m.* 1. *Tilly* (1½) Zwillinger, 2. Egeria (p), 3. Theodora (2½). Im.: Penny, Ribilio, Irénke, András, Murány, Küzdelem. Tot.: 10:33, olasz 43, 13, 14, 18. Befutó: I—II. 10:52, I—III. 10:67. Idő: 29⁸. *Tilly* végig vezetve nyer.

III. *Amatőrhajtás. 810 P. 2100 m.* 1. *Quasimodo* (3) Bogyay, 2. Varázsló (5). Im.: Bájos, Zápor, Borka. Biztosan. Tot.: 10:33, olasz 42, 17, 42. Befutó: 10:123. Idő: 32⁸. *Bájos* beugrik *Quasimodo* áll az élre és bevezet *Varázsiótól* követve. Az igazgatóság az *amatőrverseny hajtóit startnál figyelmetlenség és s'a'tszalagszakítás miatt 50—50 pengő pénzbírsággal büntette.*

IV. *Handicap. 810 P. 2100 m.* 1. *Főúr* (3) Simkó, 2. Hopper (1½), 3. Rejtély (4). Im.: Johny J. F., Bandika, Ursula, Gyarmati, Nemes, Páris, Marlene B. Biztosan. Tot.: 10:42, olasz 31, 22, 15, 25. Befutó: I—II. 10:79, I—III. 10:224. Idő: 32². *Főúr* félkör után átveszi a vezetést *Rejtélytől. Főurat* a második kör végén *Hopper* támadja.

V. *Nemzetközi verseny.* Elmaradt.

VI. *Mechanikus handicap. 810 P. 2100 m.* 1. *Bicskás* (p) Thomann, 2. Groo Peggy (1¼). Im.: Spilka, Bakafántos, Leó, Osztalék. Küzd. Tot.: 10:20, olasz 38, 12, 13. Befutó: 10:48. Idő: 33⁶. *Bicskás* végig vezetve nyer, *Groo Peggy* a döntő pillanatban beugrik.

VII. *Gennai díj. 945 P. 2000 m.* 1. *Egyetlen* (3) Baik, 2. Pajtás (⁶/₁₀), 3. Csongor (10). Im.: Kálmán, Varázs Látrány, Hanna the Great. Biztosan. Tot.: 10:42, olasz 35, 16, 13, 24. Befutó: 10:67. Idő: 35⁷. *Csongort* rövidesen fölváltja a fölzárkózott *Pajtás.* Az első körben óriási hibát csinált *Egyetlen* az egyenesben elhúz és biztosan nyer.

VIII. *Handicap. 1080 P. 2100 m.* 1. *Csalán* (p) Kovács II., 2. Orsolya (4), 3. Lord of Pamuk (3). Im.: Estike, Lugos, Árvalegény, Glória, Oda. Erős küzd. Tot.: 10:22, olasz 53, 14, 18, 23. Befutó: I—II. 10:84, I—III. 10:102. Idő: 29⁵. *Glória* vezet, a második körben bevág. A biztos nyerőnek látszó *Orsolyát* a célban *Csalán* fejhosszal megveri.

IX. *Gyopár díj. 675 P. 2000 m.* 1. *Magit* (2) Feiser, 2. Bajadére (3), 3. Carua (5). Im.: Opera, Pagát, Móric, Jóság, Búzakalász, Szendrő, Betörő. Biztosan. Tot.: 10:25, olasz 111, 14, 29, 23. Befutó: I—II. 10:149, I—III. 10:169. Idő: 37⁹. *Magit* kitűnő startot vesz és bevezet. *Móric* a célban beugrik és a 2-ik helyről diszkvalifikálják.

X. *Pótverseny. 945 P. 2000 m.* 1. *Csipke* (p) Steinitz, 2. Ádám (1¼). Im.: Sophie, Revisio, Edömér. Tot.: 10:16, olasz 23, 10, 10. Befutó: 10:23. Idő: 31¹. *Csipke* végig vezetve nyer. *Ádám* az első körben ugrott. *Ádám* hajtója szorítás miatt megóvja *Csipkét,* de az óvást elvetik.

Legújabb turfhirek

A Wiener Rennverein tegnapi közgyűlésén egyhangúlag *Graser* Károly tábornokot választották elnökül. Alelnök gróf *Apponyi* Antal lett. Azok az aggasztó hírek, amik a tél folyamán a bécsi versenyüzemmel kapcsolatban elterjedtek, úgylátszik túlzottak, mert minden jel arra vall, hogy a *Wiener Rennverein* a régi keretek közt fogja talpraállítani a freudenaui lóversenyeket. Már megállapították az *1937-es* versenytermineusokat. Első versenynap *március 29-én lesz.*

Az Urlovasok Szövetkezete január 24-én tartja idei közgyűlését, amit választmányi ülés követ. Ezen a lelépő tagok helyére újakat választanak.

Abel, a kiváló bécsi ügető, pénteken érkezik meg a tattersalli istállóba és vasárnap indul *Aichinger* bécsi sampionhajtóval a *Nemzetközi versenyben.*

A bookmakerek oddslistái ma jelentek meg. 1937. évre a *Milleniumi díj a és a Derbyre Ritmus,* míg a *Kanca díjakra Tuardot* a favorit.

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. Felelős nyomdavezető: Kárpáti Antal.